

URBANISTIČNI NAČRT CELJA PRED RAZGRNITVIJO

ZA ZADNJO SEJO OBČINSKE SKUPŠČINE CELJE, KI JE BILA 14. JULIJA, JE ZNAČILNO, DA JE KLJUB OBSEŽNEMU DNEVNEMU REDU DOKAJ EKSPEDITIVNO POTEKALA.

Najprej je skupščina sprejela odlok o dodatni premiji za kravje mleko v višini 5 din po litru. Pri tem je bilo slišati tudi nekaj pripomb, da je mleko zadnje čase slabe kvalitete, da se rado skisa ter da je pri vstekljenem mleku opaziti večkrat slabo mero. Občinski inšpektorat bo zato proučil poslovanje podjetja Mleko, da bi pomanjkljivosti čim prej odpravili. Zatem so odborniki sprejeli

odlok o oprostitvi dela prispevka iz osebnega dohodka, ki pripada občini. Ta odlok oprošča odvajanje tega prispevka gostišča planinskih postojank, zavod za rehabilitacijo invalidov, zavod za požarno varnost ter podjetje »Celjski tisk« samo za časopisno dejavnost. Sprejeli so tudi odlok o delitvi sredstev za vzdrževanje cest III. in IV. reda. Po tem odloku bo sprejelo Podjetje za ceste, ki skrbi za vzdrževanje cest III. reda 40 % sredstev od taks na motorna vozila in proračunskih sredstev, 60 % teh sredstev pa bo sprejelo Komunalno podjetje za ceste in kanalizacijo, ki skrbi za ceste IV. reda. Ker bo teh sredstev letos okoli 30 milijonov, bo sprejel prvi koristnik 12 milijonov din, drugi koristnik pa 18 milijonov din. Odlok predvideva tudi, da se ta sredstva zbirajo na posebnem računu, sredstva za vzdrževanje cest IV. reda pa lahko koristijo tudi krajevne skupnosti, če prevzamejo skrb za vzdrževanje teh cest na svojem področju.

štvenih izjav za zavode in nekatere hišne svete v starem delu mesta za najetje posojila za nujno popravilo razpadajočih hiš. Odborniki so tudi potrdili predlog komisije za programiranje in financiranje, ki je predlagala naj bi v roku 6 mesecev v občinski upravi ter v občinskih zavodih prešli na plačevanje osebnih dohodkov za nazaj. Ta princip je že osvojen povsod drugod v gospodarstvu, kjer plačujejo že storjeno delo. S tem prehodom bodo uskladili proračunsko potrošnjo z realizacijo proračunskih dohodkov.

Skupščina je zatem potrdila finančni načrt družbenega sklada za šolstvo, ki je zelo tesen in narekuje skrajno štedujo ter sploh nima sredstev za investicije in manjša popravila šol. Ob tej priliki so odborniki opozorili tudi na problem amortizacije v šolstvu ter na stanovanjsko vprašanje prosvetnih delavcev. Slišati je bilo pripomb, da se na IV. osnovni šoli v Celju prav tako kot na hlinjski šoli začne rušiti v četrtem nadstropju zid, kar kaže na nesolidno gradnjo, sredstev za popravilo pa ni. V tej zvezi so obravnavali tudi dom za defektno otroke v Dobrni, ki je v slabem stanju in kviri izgled letoviškemu kraju. Ker financiranje tega doma ni povsem rešeno, otroci v njem pa so tudi iz drugih občin, bodo o tem domu dokončno besedo izrekli na bližnjem posvetovanju predsednikov občinskih skupščin v Zalcu. Druge alternative ni — ali bodo dom ukinitili ali pa otroke prestavili v primernejši kraj ter se zmenili za financiranje.

(Nadaljevanje na 5. strani)

ŽALSKO PRAZNOVANJE ZAKLJUČENO

Zaključek praznovanja občinskega praznika občine Zalec je bil zelo svečan. Sobotni večer je popeljala baklada, sprejem patrolj ZB, taborni ogenj in ognjemet s Hmezdovega nebotičnika. V nedeljo pa so proslavili občinski praznik in 20-letnico osvoboditve ter odkrili na starem obrambnem stolpu spominsko obeležje proglasitve Zalca za mesto.

V soboto zvečer so priredili po žalskih ulicah svečano baklado, s Hmezdovega nebotičnika pa so spuščali številne rakete. Ta večer je pripadal Združenju borcev. Svečanemu sprejemu patrolj, ki so prišle v Zalec, je sledila prijetna zabava ob tabornem ognju. Srečali so se tovariši iz tistih dni pred dvajsetimi in več leti in spomni so se tkali in utrjevali znova tovariške vezi.

Ze v zgodnjih jutranjih urah v nedeljo pa je budnica godbe na pihala pozivala Zalčane na zaključno praznovanje.

Dopolodne se je sestala občinska skupščina skupaj z občinskimi družbenimi organizacijami in predstavniki delovnih organizacij na svečani seji, na kateri je govoril predsednik občinskega združenja borcev Rudi Clensek-Urankar, ki je v svojem govoru predvsem osvetlil rojstvo žalskega občinskega praznika pred 23 leti. Na svečani seji so sprejeli sklep, da bo prihodnje leto praznovanje občinskega praznika v Lbojnah.

Zatem je sledilo odkritje spominskega obeležja na starem obrambnem stolpu. Spominska plošča ima napis: V spomin na dan, ko je Zalec postal mesto, 29. septembra 1964. Poleg tega so se tega dne sestali vsi borci, ki so zaposleni pri kmetijskem kombinatu v Zalcu, in to z namenom, da so ustanovili aktiv Zveze borcev NOV.

Zelo je uspela tudi živinorejska razstava, na kateri so poleg živine, ki jo je razstavil kmetijski kombinat, sodelovali s svojo živino tudi številni kmetje.

Najmožnejši del praznovanja pa je bilo vsekakor veliko politično zborovanje na igrišču »Partizan« v popoldanskem času. Na zborovanju je govoril predsednik občinske skupščine Joško Rozman, ki je v svojem govoru orisal dogodek 7. julija 1941. leta — veliko napisno akcijo Savinjskih partizanov-prvoborcev. Največ podurka pa je Joško Rozman posvetil 20-letnemu razvoju Savinjske doline in posebej Zalca. V govoru se je zlasti dotaknil pomembnih uspehov družbenega kmetijstva v žalski občini ter hitre industrijske rasti, ki je sedaj na tisti stopnji, ko so nujne kakovostne spremembe.

Po končanem govoru so številnim udeležencem političnega zborovanja zapeli združeni pevski zbori, igrala pa je tudi godba na pihala »Zarja« iz Trbovelj.

Ker je bilo vreme Zalčanom dokaj naklonjeno, so svoj praznik zaključili v prijetnem razpoloženju na zabavišču.

20 LET SVOBODE — 20 LET NAPREDKA

PROGLAS OBČANOM OB PRAZNIKU CELJSKE OBČINE

Letos praznujemo občini celjske občine svoj praznik — 20. julij v spomin na ustanovitev prve celjske čete, ki je bila ustanovljena na ta dan pred 24. leti, še posebno svečano. Praznovanje občinskega praznika je združeno s proslavo 20-letnice osvoboditve, ki jo letos praznujejo naši delovni ljudje širom po domovini.

Letošnji praznik celjske občine pade ravno v čas, ko gredo h kraju zadnje priprave za uveljavitev nove gospodarske reforme. Dosledno izvajanje načel te reforme bo omogočilo občanom naše komunne še hitrejšo rast za napredek gospodarstva in družbenih služb v nadaljnjem obdobju. Naši ljudje se dobro zavedajo pomanjkljivosti, ki so v veliki meri rezultat napredka ter posledica hitrega gospodarskega in družbenega razvoja pri nas. Zavedajo se, da je razvoj toliko napredoval, ko ne dopušča več gospodarjenja po starem, če hočemo razviti produktivnost dela in s tem ostvariti pogoje za stabilnejše in hitrejše izboljševanje standarda.

Proizvajalci in upravljalci v celjski občini so se vedno zalagali za taka načela, ki težijo za tem, da se ostvari enakovrni pogoji in odnosi v vseh gospodarskih panogah

in organizacijah. Zato tudi načela novih gospodarskih ukrepov iskreno pozdravljamo. To je solidno jamstvo, da jih bomo tudi enotno in dosledno uveljavljali v praksi.

Ze v dosedanjih razpravah v naših delovnih organizacijah in na terenu so prišla do izraza pozitivna in zelo konkretna prizadevanja, ki za premagovanje določenih ovir iščejo rešitve predvsem v aktiviranju številnih notranjih rezerv v našem gospodarstvu.

Ob prazniku občine Celje čestitamo občanom in jim dajemo priznanje za velike uspehe njihovega dvajsetletnega ustvarjanja po osvoboditvi. Hkrati jim želimo tudi v nadaljnjem obdobju še večjih zmag na družbenoekonomskem področju, kar je osnovni pogoj za še hitrejši vsestranski razcvet celjske komunne.

Cedalje večja sposobnost in vitalnost občanov, da sami sproti urejajo nastajajoče probleme, bo ob doslednem

izvajanju načel nove gospodarske reforme omogočila optimalno realizacijo ciljev, za katerimi težimo. Osnutek urbanističnega programa mesta Celja, ki je pravkar dan v javno razpravo, predvideva slikovit in dinamičen razvoj celjske komunne na urbanističnem in družbenoekonomskem področju sploh za obdobje naslednjih trideset let.

Občani bodo z rezultati svojega dela ob doslednem izvajanju novih gospodarskih ukrepov ta program prav gotovo uresničili.

Delovni uspehi, ki jih bomo na tej poti dosegli, bodo ostvarili pogoje, da si bomo vsako leto ob praznovanju občinskega praznika s ponosom segli v roke in znova čestitali k doseženim zmagam za še boljše jutrišnji dan.

Za predsedstvo
Skupščine občine Celje
predsednik:
Marjan Učakar

VSEM OBČANOM CELJSKE KOMUNE ČESTITAMO
K OBČINSKEMU PRAZNIKU IN 20. OBLETNICI
OSVOBODITVE, TER JIM ŽELIMO SE VELIKO
DELOVNIH USPEHOV:

OBČINSKA SKUPŠČINA CELJE OBČINSKI KOMITE ZKS CELJE
OBČINSKI ODBOR SZDL CELJE OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI ODBOR ZMS CELJE »CELJSKI TEDNIK«

CELJSKI TEDNIK

BLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

C E L J E , 16. JULIJA 1965 — LETO XV. — ST. 28 — CENA 30 DIN

DOBRODOŠLI!

PROGRAM PRIREDITEV ZA OBČINSKI PRAZNIK V CELJU

Živahne priprave za praznovanje občinskega praznika v Celju se bližajo h kraju. Letos bo celjska občina svoj praznik nadvse svečano proslavila, saj bo praznovala tudi 20-letnico osvoboditve.

Na sam dan praznika — 20. julija bo ob 9. uri v zastave odeli veliki dvorani Narodnega doma svečana seja splošno političnega zbora občine Celje. Na seji bo imel slavnostni govor predsednik občinske skupščine MARJAN UČAKAR, nakar bodo podelili nagrade Slavka Slandra. S seje bo delegacija odnesla venec splošno političnega zbora na grobnico herojev. Po svečani seji bo kratek kulturni program s sodelovanjem komornega moškega zbora pod vodstvom prof. EGONA KUNEJA. Z recitacijami pa bodo sodelovali tudi člani SLG iz Celja. Ob 11. uri bo priredil predsednik občinske skupščine sprejem za vse goste in odbornike.

Na svečano sejo so povabili poleg odbornikov in ostalih domačih gostov tudi predsed-

nik občin iz Siska, Cuprije in Doboja, s katerimi vzdržuje celjska občina bratske stike. Posebej je povabil občinski odbor ZZB Celje predstavnik občine Mladenovac, občinska mladinska organizacija pa tudi predstavnik mladine iz občine Cuprija.

Na svečani seji bodo tem delegacijam podelili plakete povelja o bratstvu teh mest z našo občino ter izročili plakete krajem v bratskih republikah, ki so v najtežjih dneh vojne sprejeli naše ljudi.

Kulturni in športni del programa obsega vrsto prireditev, ki se bodo začele že v petek, 16. julija. V nedeljo, 18. julija bo meddržavni troboj v ženski atletiki med ekipami Svedske, Nemške demokratične republike in Jugoslavije. Od 17. do 22. julija bodo na Starem gradu vsak večer celjske grajske igre z uprizoritvijo Novačanovega Hermana Celjskega. V dneh med 16. in 21. julijem pa bodo tudi prireditve tabornikov iz Splita, Maribora in Celja. Med 16. in 19. julijem bodo taborniki priredili tabor prijateljstva, 19. in 20. julija pa

bodo z borci iz Celja in Sentjurja objaskali zgodovinska obeležja po poteh XIV. divizije in Kozjanskega odreda. Na predvečer praznika bo mladina zažgala kresove na bližnjih gričih, taborniki pa bodo 21. julija zažgali taborni ogenj na otroškem igrišču na Otoku v Celju.

V programu bivanja je vse preskrbljeno, da se bodo gostje iz bratskih mest kar najbolje počutili v Celju. Na dan prihoda bratskih delegacij 19. julija jih bo v popoldanskih urah sprejel predsednik občinske skupščine. Za tem jih bo po ogledu muzeja revolucije zadržal na krajšem razgovoru direktor muzeja, prvoborec CVETO PELKO. Gostje si bodo ogledali tudi nekaj bližnjih turističnih postojank Stari grad, Svetino in Celjsko koč, kjer bo tudi razgovor o nadaljnjem sodelovanju med občinami.

Tako bo belo mesto ob Savinji praznično okrašeno in ozaljšano v zastave bratsko sprejelo goste iz drugih republik ter z njimi svečano slavilo svoj praznik in hkrati 20-letnico osvoboditve.

V tem svečanem, bratskem vzdušju kličemo dragim gostom:
DOBRODOSLI V CELJU!

MLADOST JE NAŠE NAJVEČJE
BOGASTVO. ALI NE STORIMO
VCASIH ZANJO PREMALO?
FOTO: J. SEVER

PIVO-CVETJE
OD 11. DO 18. JULIJA

LAŠKO

PRED ZAHTEVNIM OBDOBJEM

Pred organizacijo Socialistične zveze so v zvezi z gospodarsko reformo odgovorne naloge. Da bi zvedeli, kako se na to akcijo pripravljajo v Celju, smo obiskali predsednika občinskega odbora Socialistične zveze Janka Ževarta in ga povprašali o prihodnjih nalogah Socialistične zveze.

Pri občinskem odboru Socialistične zveze nameravamo ustanoviti koordinacijski odbor — sestavljal naj bi ga predstavniki družbeno političnih organizacij in občinske skupščine — ki bi spremljal uvajanje gospodarskih ukrepov na našem področju, hkrati pa bi v to akcijo tudi operativno posegal. Glede na to, da bo gospodarska reforma zaostrela pogoje v nekaterih gospodarskih organizacijah, smo že zdaj proizvajalce opozorili na potrebno mero prizadevnosti, izkoriščanja notranjih rezerv itd. To je namreč pogoj za uspešno delo v prihodnje.

Tovariš Janko Ževart, ki je dolžnost predsednika občinskega odbora Socialistične zveze v Celju prevzel šele pred kratkim, po tem ko je dolga leta bil na številnih odgovornih mestih — nazadnje sekretar okrajnega odbora Socialistične zveze — pa je na vprašanje o nekaterih ostalih nalogah občinskega odbora Socialistične zveze odgovoril takole:

»Ceprav nas do občinske konference Socialistične zveze loči še nekaj mesecev, smo se na ta obračun dela že začeli pripravljati. Letošnja konferenca bo namreč pomembna tudi z avtoriteto, ker bomo takrat že lahko analizirali uspehe gospodarske reforme, hkrati pa bomo ob tej priložnosti temeljito pregledali tudi učinkovitost in rezultate celotnega sistema družbenega upravljanja. Predvsem to velja za tista področja, kjer družbeno upravljanje še ni polno zaživel — šolstvo, kultura, socialno zavarovanje itd. Analizirati bo treba tudi metode in vsebino dela Socialistične zveze, občinskega odbora in njegovih pomožnih organov, ki morajo v svojem delu biti učinkovitejši.«

V prihodnjem bližnjem razdobju bo občinski odbor Socialistične zveze razpravljati tudi o svojem odnosu do krajevnih organizacij. Pomoč občinskega odbora bi morala namreč biti konkretnjša — tako v razpravah kot pri reševanju problemov.

To je seveda samo nekaj nalog, ki so pred občinskim odborom. Obdobje pred republiškim in zveznim kongresom Socialistične zveze bo prav gotovo nakazalo še celo vrsto stvari, do katerih bo treba zavzeti stališča. I. B.

LETOS IN ŠE KDAJ

Celjski grad je zdaj, pred premiero Novačanovega Hermana, spremenil običajno podobo. Na prostoru pod Friderikovim stolpom rastejo stolpiči in nazobčano zidovje iz rezanega kamna (beri: spretno poslikanih kulis) pa galerija za poldrugi tisoč gledalcev, ki bodo v soboto priče majhnemu čudežu — kratkotrajni vrnitvi celjskih grofov med ostanke ambidenta, kjer so nekoč igrali in odigrali svojo zgodovinsko vlogo.

Ob belem dnevu, ob napol dodani sceni, po kateri hodijo ljudje v delovnih oblekah, ob zvoku električne žage, je prizor seveda brezupno anahronističen.

Zvečer se vse spremeni. Ne samo v prid iluzije, ki ob svetlobi žarometov briše čas in pretvarja snovi in predmete (po zakonih odrske alkimije) v privid že davno izgubljenega prostora. Tudi posadka se menja. Grajsko dvorišče preplavlja majhna armada igralcev, stativov in drugih »ljudi od teatra«.

Prva od petih generalik pred premiero se je pričela.

V vsesplošnem vrvežu tostran in onstran rampe sem poiskal zdaj tega zdaj onega, da bi spregovorila dve tri besede. Prva žrtiev: **MARIJA GORSIC**. »Kaj hočeš tu, govori!« Ceprav je imela za seboj naporen dan, so bile to le besede Hermana Celjskega, ki je prav takrat nahrulil Arona.

»Kaj naj vam povem o sebi? Delam od jutra do večera. Dopoldne v gledališču, zvečer na gradu ob prostem času študiram vlogo in prebiram vse, kar bi mi utegnilo približati Barbaro in njen čas. Ne vem, če mi Barbara ravno leži, vendar mi je vloga všeč. Kaj si želim? Zdaleje nič drugega, kakor da bi uspeli in da bi se dvomi nekaterih črnogledov izkazali za ničevé. Pa še to: da bi se grajske igre ne končale s poslednjo letošnjo reprizo.«

Grajske igre, letno gledališče na gradu. Ta želja živi v vseh delavcih celjske gledališke hiše. Tudi v treh veteranih, ki se letos poslavljajo: **Janezu Skofju**, ki odhaja v Ljubljano, **Branku Gombaču**, ki bo nekaj časa režiral v Trstu in **Volodji Peeru**, ki se je namenil v Maribor.

JANEZ SKOF: »Herman Celjski je moja poslednja vloga v Celju. Odigral jo bom, čeprav bi bil zelo potreben počitka, predvsem zaradi grla. Pa bo že šlo. Čež kratek čas pričnem s snemanjem v Ljubljani, potem z delom v Mestnem gledališču. Na reprize se bom vozil iz Ljubljane. Izhodišče za mojega Hermana: pogovor s Fedorjem Gradišnikom

o — avtorju. Novačan je bil svojevrsten človek, nasičen z akcijo in iluzijo o lastni veličini. V Hermanu je nekaj njegovega očeta. Robavs, ki je prepričan, da ga je za dva, a ga je v resnici le za pol.«

VOLODJA PEER: »Rad imam vlogo, ki mi niso takoj dostopne, ki terjajo trdo delo, preden se ti odpro. Herman mlajši ne daje kdo ve kaj možnosti. Dopust? Temu smo se odpovedali domača vsi, ki sodelujemo pri predstavi. Čez petnajst dni nastopim novo službo. Zakaj od-

hajam? O tem bi se še rad pomenil, a obširneje. Grajske igre — odlična ideja, ki potrebuje samo še dobrega organizatorja in — seveda — sredstev.«

Od **BRANKA GOMBAČA**, ki je Novačanovo dramo priredil in jo režira, sem v naglici izvelel nekaj generalij: »Pet dejanj izvirnika sem skrčil na dve, črtal sem vse stranske, okrasne prizore, skratka prizadeval sem si izluščiti dramsko jedro. Novačan je sočen, v slikanju značajev krepak in plastičen. Ustreznejšega teksta prav za železni repertoar grajskih iger si skoraj ni mogoče misliti. Za odprto prizorišče se mi zdi učinkovitejši od Kreftovih Celjskih grofov. Težave pri delu? Nekaj jih je že bilo. Stirje igralci so zboleli, na pomoč nam je priskočil igralec iz Trsta, **Joško Lukež**, ki igra **patra Melhiorja**. Denar je bil drug velik problem, ki pa smo ga

s pomočjo Olepševalnega društva premagali. Lahko rečem, da nam je velikodušna pomoč Olepševalnega društva omogočila predstavo. Pomagali smo si starimi kulisami, ki smo jih predelali. Kostume — vseh je 130 — smo si deloma izposodili v Ljubljani, deloma pa smo prekrojili svoje. Nastopa 90 ljudi, med njimi tudi pripadniki JLA, člani konje-niškega društva in Delavskega odra. Trdo smo delali; od igralcev je študij terjal veliko požrtvovalnosti, duševnih in fizičnih naporov. Zapiši, da gre priznanje vsem sodelavcem in vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da smo Hermana postavili na grajska tla.«

V soboto bodo na gradu zagoreli reflektorji. Herman Celjski bo doživel svojo prvo povojno premiero — z Janezom Skofom, Volodjo Peerom, Marijo Goršičevo, Mimu Kjudrovo (Veronika), Jožetom Pristovom (Jošt), Janezom Bernežem (Piccolomini), Joškom Lukežem (p. Melhior), Marjanom Dolinarjem (Aron), Stefanom Volfom (Friderik) in osta-

limi, ki so s požrtvovalnostjo in vztrajnim delom pa dobršno mero optimizma omogočili pričetek grajskih iger 1965. Žal bo to edina letošnja premiera na gradu. Obetajajo začetek in hkrati nadaljevanje vrste celjskih predstav na prostem, ki so se pričele pred enaintridesetimi leti, ko je Celjski studio pod vodstvom Milana Košiča in Fedorja Gradišnika in se pred tremi leti preselile na grad, ko je pričel Delavski oder s svojimi uspešnimi predstavami.

Ali je preveč, če upamo, da bodo z letošnjim Hermanom Celjskim zaživele **CELJSKE GRAJSKE IGRE**? Bodočnost, ki jim jo želimo, o njej raje nobene besede, da me kak modrijan z bogato prakso ne proglasi za popolnega sanjača. B. W.

CVETJE - PIVO V LAŠKEM

Preteklo nedeljo je bilo v Laškem zelo živahno. Ta dan so se namreč pričele prireditve »Pivo, cvetje«, ki ga turistično društvo letos že drugič organizira v Laškem. Gostje so najprej poslušali promenadni koncert godbe na pihala tovarne emajlirane posode iz Celja, nato pa so se zabavali ob polževi vožnji biciklistov, ki so jo pripravili v počastitev praznika šoferjev. Čez teden je bilo že nekaj drugih prireditev, vrh pa bo praznovanje doseglo v soboto, 17. in v nedeljo, 18. julija. Za soboto pripravljajo velik ognjemet, za tem pa na glavnem trgu vasovanje. Na zabavi, ki bo takoj zatem, obljublajo dobre specialitete in pristno domačo vinsko kapljico.

Nastlednji dan, torej v nedeljo, bo v Laškem spredov s kmečko občestvo »šranganjem« in vsem, kar sodi k tem običajem. Popoldne bodo laški nometiški igralci z nogometno enajstoric iz Udin, za razvedrilo pa bo poskrbljeno na starem gradu, kjer pripravljajo velik piknik. V soboto bodo odprli tudi dve razstavi — cvetlično in lovsko, lovci pa bodo izvedli tudi tekmovanje na glinaste zolobe. Poleg tega bodo razvili tudi svoj prapor.

V Laškem so ob praznovanju pridobili tudi celo vrsto novih objektov. Uredili so prostor pred železniško postajo, na novo uredili parkirne prostore, neizkoriščen prostor pred Izbiro, so zravljali in ga namenili gostiščem, trg pred hotelom »Savinja« je asfaltiran, pa tudi dom TVD »Partizan« je pred dokončno adaptacijo. Skratka, Laško je praznično in bo tako do konca prireditev tudi ostalo.

JOVAN ŠČEKIČ V CELJU

Delavska univerza v Celju je povabila stalnega skupščinskega komentatorja televizije Beograd tov. **Jovana Ščekiča**, da bi za vodilne ljudi v podjetjih in ustanovah govoril o novih gospodarskih ukrepih in odgovarjal na vprašanja. Tov. Ščekič se je vabilu odzval in bo prišel v prvi polovici meseca avgusta. Za razgovor vlada veliko zanimanje na področju celotnega bivšega celjskega okraja; čeprav so organizatorji določili rok za prijavo 25. julija, so doslej prejeli 50 prijav — organizatorji pa pričakujejo, da bo na razgovorih zastopanih preko 200 podjetij in ustanov in da bodo ostali poslali svoje prijave do postavljenega roka.

Točen datum razgovora bo se objavljen. Bc

OB DELU SE KUJE PRIJATELJSTVO • OB DELU SE KUJE PRIJATELJSTVO

OBČINE, KI SODELUJEJO S CELJEM

MESTO CELJE JE SREDISCE POKRAJINE MED LOGARSKO DOLINO IN SAVO. ZATO JE NARAVNO, DA JE MED OBCINAMI TEGA PODROČJA ZIVAHNO SODELOVANJE, BOLJ NENAVADNO PA JE, DA SO SI S CELJSKO OBCINO RAZVILE PRISTNO PRIJATELJSKO SODELOVANJE NEKATERE OBCINE IZ DRUGIH REPUBLIK IN CELO IZVEN DRZAVE. TODA SVET JE ZELO MAJHEN ZA LJUDI, KI ŽELIJO MEDSEBOJNE STIKE IN CUTIJO POTREBO, DA BI IZMENJEVALI SVOJE IZKUSNJE, DRUG DRUGEMU POMAGALI IN PRISPEVALI K USPEŠNEJSEMU RAZVOJU SOCIALISTIČNIH ODNOSOV.

CUPRIJA

Prijateljstvo celjskega mesta s Cuprijo izvira že iz najtežjih dni zadnje svetovne vojne. Prebivalci Cuprije so z odprtim srcem prejele kot dvema desetletjema sprejeli ljudi iz Štajerske, ki so jih izgnali okupatorji. Med temi je bilo dosti Celjanov, njim je Cuprija z okoličja dala štiriletno zavetje.

Med Cupriji in Celjani se je tako živo splelo prijateljstvo in ni ostalo samo pri spominih. Pred enajstimi leti je Celje doživelo poplavo, občani Cuprije so mu po svojih močeh pomagali. 1961. se je iz Maribora napotil vlak z nekdanjimi pregnanci, da manifestira bratstvo in enotnost. Leto pozneje je vlak »Bratstva in enotnosti« krenil iz Srbije in tudi v Celje je pripeljal ljudi, ki so med vojno naše pregnance sprejemali kot brate. Pred dvema letoma je Cuprijo prizadela katastrofalna poplava, občani Celja so skušali izraziti solidarnost z nekaj milijoni pomoči. Prijateljstvo obeh občin pa so zapečatili s sklepi skupščin, ko je na

isti dan Cuprija dobila Celjsko ulico in Celje Cuprijsko. Predstavniki obeh mest so se medtem večkrat obiskovali, da se čimbolj razvije tudi gospodarsko in kulturno sodelovanje.

TRESNJEVKA

Z zagrebško občino Trešnjevko se je začelo sodelovanje zlasti med občinskim odborom SZDL. Stalna konferenca za družbeno aktivnost žensk obeh občin se je posvetovala o vprašanjih družbenih služb, razbremenitve delovne žene in skrbi za otroke. Delegaciji obeh odborov sta izmenjali obiske in delovne izkušnje in na tej osnovi danes preha-ja sodelovanje med obema občinama v konkretnih oblikah tudi na druga področja.

VIROVITICA

Med Virovitičino in Celjem so pridobili stike zlasti v kulturnem življenju. Pričelo se je z izmenjavo kulturnih skupin, ki so nastopale v obeh mestih. Virovitičani so se pred dnevi gostovali v Celju. Nedvomno srečanje v kulturnem življenju vodi k nadaljnjem prijateljskem sodelovanju in stiki med občani, zlasti se med mladino.

SISAK

Ze nekaj let so se srečevale sindikalne podružnice obeh občinskih skupščin in pred tremi tedni je celjska delegacija spet obiskala Sisak. Tokrat je skupščina Siska sprejela poseben dokument o sodelovanju na vseh področjih.

DOBOJ

Med Dobojem in Celjem so se razvili prisrčni stiki že pred leti. Priznani sta jih obe skupščini tudi v občinskih statutih, kot v statutih občin Cuprije in Siska.

TITOVE UZICE

Z občino Titovo Ušice je Celje ujele stike v teh dneh, čeprav koreninijo že iz leta 1941. Takrat je v Ušicu nastala prva slovenska partizanska četa, v katero so se vključili nekateri pregnani Celjani. Delegacija iz Titovih Ušic je tokrat poklonila celjskemu Muzeju revolucije partizansko puško »Partizankoc«, izdelano v užiški partizanski tovarni, s posvetilom: »Za spomen Cankar« leta 1941. Muzej Titove na slovensku partizansku četu »Ivan Ušice, 9. maj 1945.« Muzeja revolucije sta navezala tesne delovne stike. Pred dnevi pa so Celje obiskali tudi novinarji užiških »Vestí«. Tednik izhaja že od 1941. Kaže, da se bo sodelovanje med občinama razvijalo v vseh smereh.

KALISZ

Zanimanje naših ljudi z bratsko Poljsko sega že daleč v preteklost. Kdo med nami se ni navduševal ob bogati prevodni literaturi. Zadnje čase ob neumornem prevajalskem delu prof. Vodnika lahko beremo

najvidnejše predstavnike poljske književnosti bližnje preteklosti in sodobnosti.

Skupna usoda in borba proti tistemu sovražniku v drugi svetovni vojni nas je še bolj zblížala s Poljsko. Tudi po osvoboditvi smo občudovali njihovo vneto pri obnavljanju porušene Varšave in kako občutljivo ohranjajo za novi čas vse zgodovinske, kulturne vrednote. Kulturnim stikom med nami so se pridružili še gospodarski in prišlo je do koristnih izmenjav med strokovnjaki v proizvodnji tudi na področju našega Celja. Celjsko gledališče je še leta 1956 uprizorilo izredno uspešno dramo Lutowskega Dežurna služba. O uspehu tega dela, ki obravnava aktualno problematiko zaupanja v človeka, pričča devet predstav v Celju in sedemnajst na gostovanjih. Odslej je slovensko ljudsko gledališče v Celju uprizorilo še nekaj del iz poljske literature in tako posredovalo vpogled v sodobno Poljsko.

V takem vzdušju se je porodila ideja, da bi Celje navezalo ožje prijateljske stike z enim poljskih mest, ki ima podobno gospodarsko strukturo in podobne kulturne ambicije in probleme. S posredovanjem poljske publicistke Nine Lilejkov, ki je že z velikimi simpatijami pisala o Celju, je prišlo že leta 1957. do pisemnih stikov med mestoma Celje in Kalisz.

Leta 1959. je prispela v Celje delegacija predstavnikov mesta in okraja Kalisz in v naslednjem letu je obiskala Kalisz tudi delegacija OIO in mesta Celja ob slovesnosti 1800-letnice tega starodavnega mesta.

Prijateljskemu mestu Kaliszu in ostalim bratskim občinam želimo gospodarski razcvet in kar najplodnejši razvoj na področju kulture, da bi se naši stiki še nadaljevali in da bi na podlagi medsebojne izmenjave izkušenj dosegali še boljše uspehe v prihodnosti.

Prisrčno srečanje ob prihodu vlaka »Bratstva in enotnosti«.

AVGUSTA NOVE STANARINE?

Odbor za komunalna vprašanja zvezne skupščine je pred dnevi v razpravi o vprašanju vsklajevanja stanarin in ureditve stanovanjskega gospodarstva bil mišljenja, da bo potrebno najmanj petletno subvencioniranje stanarin in to, da bo s subvencioniranjem treba pričeti že z letošnjim avgustom. Za novo vrednost stanovanj bo osnovna vrednost v lanskem decembru in vsaka občina bo opravila revalorizacijo oziroma določila novo ceno stanovanj in s tem tudi stanarin po ceni gradnje na njenem območju. Prav zaradi teh številnih nalog, ki čakajo občine z revalorizacijo stanovanj, pa se nujno vrva vprašanje, če avgust le ni prekratek rok, kajti v večini primerov pač celota v tem času ne bo izvedljiva. Prav zato je odbor mnenja, da gre trenutno za to, da z avgustom pričnemo z akontacijo dodatka za revalorizirano stanarino. Postopek in način revalorizacije pa je zadeva vsake občine posebej.

O potrebnosti revalorizacije ali o poenotenju doslej tako različnih stanarin, je odveč govoriti. Koliko bo kdo »doplacal« ali kakšen dodatek bo dobil, to je zaenkrat težko reči. Odvisno je od vrednosti stanovanja, sedanjih stanarin in cen gradbenih storitev v posameznih občinah.

Jasen je zaenkrat princip prehoda na ekonomske stanarine. V petih letih naj bi postopno prišli na polno, ekonomsko ceno stanovanj, ki jo bo plačal stanovalec. Medtem ko bo subvencioniranje (dodatek) regresivno, bo plačevanje novih stanarin s strani potrošnika progresivno. Dodatek bo znašal po letih: prvo leto 100, drugo leto 75, tretje 50, četrto 25, peto leto pa bi stanovalec že sami plačevali polno ekonomsko ceno stanovanja. Medtem ko bo dodatek z leti padal, bo stanarina v enakem razmerju rasla. Tako bodo stanovalec plačevali v prvem letu nič, drugem 25, tretjem 50, četrtem 75 in v petem letu polni znesek razlike od dosedanjega do nove ekonomske cene stanarine.

In kakšna naj bo ekonomska stanarina? Kot kaže, odgovarjajo 4 odstotki vrednosti stanovanja letne ekonomske stanarine. To še sicer niso dokončna določila, temveč le razgovori, kaže pa, da se ta predvidevanja bistveno ne bodo spremenila.

Ce vzamemo za primer stanovanje s 65 kvadratnimi metri v vrednosti 6 milijonov dinarjev in sedanjo letno stanarino 120 tisoč dinarjev, potem bo nova stanarina predvidoma znašala 280 tisoč dinarjev. Tako bo torej stanovalec leta 1967 doplačal 2500, 1968 5000 dinarjev, 1969 7500 dinarjev in 1970, leta 10.000 dinarjev dodatka.

O tem, da bodo sprva prizadeti predvsem tisti, ki stanujejo v starih hišah, je jasno. Doslej so leti plačevali nerealno stanarino. Najmanj pa bodo prizadeti tisti, ki so se v nova stanovanja vselili lani.

PRVA SKRIB-CESTE

Naloge celjskih krajevnih skupnosti so zelo obširne in jih bo spričo pomanjkanja sredstev pač težko uresničiti.

Najbolj pereče je pač vprašanje vzdrževanja krajevnih cest, ki jih je skupaj na področju občine kar za dobrih 200 km. Prav zato je razumljivo, da v letnih delovnih programih krajevnih skupnosti zavzemajo z največ predvidenih sredstev. Sledijo jim vodovodi, elektrifikacija naselij, otroška igrišča, gradnja ali adaptacija prostorov krajevnih skupnosti, vzdrževanje spomenikov NOB, zelenice, kanali, hodniki in podobno. To pa je spričo razpoložljivih sredstev 50,5 milijonov, ki odpadejo na vse krajevne skupnosti (če odmislimo obvezno 10 odstotno rezervno, osebne dohodke in materialne stroške). Skupni dohodki krajevnih skupnosti znašajo sicer 90,5 milijonov (od tega 13,5 milijonov lastnih sredstev, 77 milijonov pa je prispevala občinska skupščina).

Prav zanimivo pa je, če si ogledamo stroške krajevnih skupnosti. Mnoge krajevne skupnosti izvršujejo tako administrativno kot operativno delo brez posebnih stroškov.

Medtem ko druge krajevne skupnosti izkazujejo nizke, srednje ali celo dokaj visoke postavke za administracijo. Tako je neka krajevna skupnost v ožjem področju celjske občine prikazala potrebo po 7 milijonih za administracijo. To pa je skorajda nevzdržno in nikakor ne sodi več v okvir krajevnih skupnosti, temveč kaže tendence po »majhni občini«. Sicer drži, da je v tem primeru ta visoka postavka za administracijo bržčas vezana tudi na dokajšnje obveze in naloge, ki jih bo ta krajevna skupnost izvršila, toda če bodo številne krajevne skupnosti izvršile prav tako pomembne naloge brez tovrstnih stro-

škov, potem je pač tudi v spornem primeru potrebna treznost in smisel za štednjo.

Krajevne skupnosti so s svojim delom in deležem, ki ga prispevajo občani v materialnih stroških ali v prostovoljnem delu, dokazale, da so gradnje v okviru krajevnih skupnosti občutno cenejše od običajne vrednosti.

Pri tem pa ne smemo pozabiti, da dajejo največji prispevek za enkrat pridvsem zunanje krajevne skupnosti in bi vsaj pri prostovoljnem delu lahko Celjani sledili vzgledu okoličanov.

J. K.

SVET ZA DRUŽBENI PLAN IN FINANCE V ŽALCU

POMOČ OBRTNIKOM

Na zadnji seji občinske skupščine v Žalcu je iz poročila sveta za družbeni plan in finance razvidno, da

je svet posvečal pri svojem delu vse več pozornosti vprašanju dajanja garancij pri najemanju kreditov za investicije gospodarskih organizacij ter v številnih primerih zahteval tudi podrobnejšo dokumentacijo. V bodoče namreč politične teritorialne enote ne bodo prevzemale ali dajale garancije, z izjemo, kadar bo šlo za investicijo, o kateri sodi družbeno politična skupnost, da je družbena nujnost.

Poleg stalne skrbi za proračun občine in usmerjanju pri trošenju sredstev, da se da prvenstvo šolstvu, socialnemu varstvu in rednemu delu uprave, je svet posvečal posebno pažnjo odpisu davčnih zaostankov, ki nastopajo v primerih socialne ogroženosti. Tako je svet v letošnjem prvem polletju obravnaval 35 prošenj za odpis davka in ugodil 33.

Pomembna ugotovitev je tudi, da se je pravilna davčna politika odrazila v pozitivni zasebne obrti, saj je kar v prvem polletju prijavilo obrt 17 zasebnih obrtnikov (mizarji, zidarji, soboslikarji, avtomekaniki in kovači!) ter 38 oseb, ki se z obrtjo ukvarja kot s postransko dejavnostjo. Da pa bi omogočili tudi začetno investiranje, menijo, da naj bi novim obrtnikom v prihodnjem letu odbili ustrezni investicijski znesek od obdavčitve osnove.

NA OBISKU PRI SEMPETRSKIH GASILCIH

Hvalevredna iznajdljivost

Mimogrede smo zvedeli, da je prostovoljno gasilsko društvo v Sempetru v Savjski dolini eno najstarejših društev na tem področju, saj obstaja že 87 let, in to, da bodo na svečanem sprejetju gasilskega avtomobila, ki bo 18. julija, dobili najvišje odlikovanje, in sicer zvezno odlikovanje I. stopnje z gasilsko zvezdo. To je vsekakor uspeh in zato smo obiskali predsednika društva tovariša Franca Golavška. Ker ga nismo našli doma, smo ga povabili v uredništvo.

Ni bil preveč navdušen nad vabilom. Dejal je: »Pridite k nam in povprašajte člane ali mladince o našem delu.«

Le s težavo smo ga pregovorili. 34 članov in 20 mladincev tega društva je pred dvema leti opravilo nad 3000 prostovoljnih delovnih ur pri gradnji gasilskega doma in zbrali so prispevek v denarju in materialu v vrednosti 1,5 milijona dinarjev.

Gasilsko društvo Sempeter je sodelovalo v vseh tekmovanjih, in si

izredno prizadeva, da v svoje vrste vključi čimveč mladih ljudi. Na nedavnem občinskem tekmovanju sta mladinski desetini osvojili drugo mesto. Prav tako pa je društvo s svojim sodelovanjem pri zatiranju požarov in s pomočjo pri drugih elementarnih nesrečah na drugem mestu v žalski občini.

Vsekakor pa je društvo v letošnjem letu storilo prav presenetljivo in hvale vredno akcijo. Odločili so se za nabavo novega gasilskega avtomobila in sredstva zanj samoiniciativno zbrali od članov in podjetij ter z reklamo in pomočjo krajevnih skupnosti. Avto so že kupili in ga bodo 18. julija dobili v upravljanje. Ob tej priložnosti bodo šempetrski gasilci priridili večjo slavnost, na kateri bodo sodelovala tudi gasilska društva iz drugih občin. In tudi mi se ob novi pridobitvi ter tako visokem zveznem odlikovanju pridružujemo čestitkam in želimo mnogo uspehov šempetrskim gasilcem.

PRIZADEVANJA ZA POCENITEV KVADRATNEGA METRA GRADBENE POVRŠINE

ČIM VEČ POCENI STANOVANJ

NAČELO GRADBENO INDUSTRIJSKEGA PODJETJA INGRAD

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE INGRAD, KI SE UVRŠČA PO SVOJIH ZMOGLIVOSTIH MED NAJVEČJA V SLOVENIJI — SPADA MED TISTA PODJETJA, KI SO V SORAZMERNO KRAJEM ČASU DOSEGLA V GRADNENSTVU IZREDNE USPEHE. CELJSKO PODJETJE »INGRAD« Z LASTNIM PROJEKTIVNIM BIROJEM IN SEKTORJI GRADBENIH TER ZAKLJUČNIH DEL, ZAPOSLUJE 1600 LJUDI, KI USTVARJAJO LETNO REALIZACIJO 6 MILIJARD DINARJEV.

Podjetje »Ingrad« je nastalo leta 1959, po združitvi celjskih gradbenih podjetij. Takratno novoformirano podjetje je zaposlovalo 1879 ljudi, ki so ustvarili 2 milijardi 305 milijonov proizvodne vrednosti. Po združitvi in reorganizaciji dela z uvajanjem mehanizacije, s katero je podjetje z vse večjo uporabo mehanizacije in visokokvalificirane delovne sile uspelo preiti od nekdanjega načina gradnje na sodoben način. Stalna delovna sila pomeni ključ za večjo, boljše in cenejšo proizvodnjo. Zaradi tega je podjetje »Ingrad« pred leti ustanovilo svoj lastni izobraževalni center za dodatno strokovno usposobitev delavcev, ki so že zaposleni v podjetju. Tako podjetje samo skrbi za lastne potrebe kvalificiranih delavcev, tesarjev, železokrivcev in zidarjev. S tem dosega podjetje možnost za višji kvalifikacijski nivo zaposlenih, hkrati pa lahko hitreje in ugodneje rešuje vprašanja notranje organizacije dela in z njo produktivnost posameznih članov ter njihovo delovno disciplino.

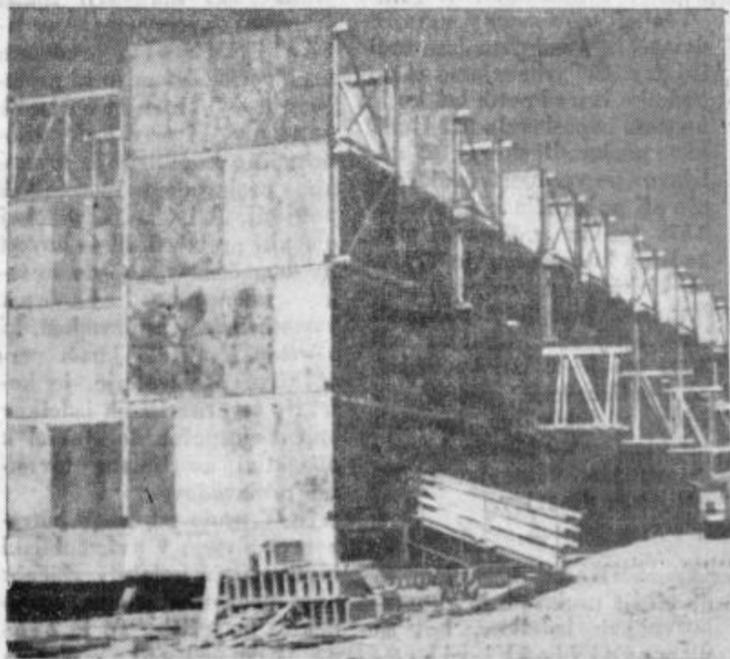
Strokovno usposobljeni delavci, vajeni industrijskega načina dela v gradbeništvu, lahko hitro uveljavljajo sodobna načela te panoge (montažne gradnje). Pri tem bi omenili, da je podjetje »Ingrad« v zadnjem času prešlo ravno zaradi navedenih činiteljev in ekonomskih momentov na montažno gradnjo stanovanj. Po tem industrijskem načinu gradnje so v zadnjih dveh letih samo v Celju dogradili 450 stanovanj, po predvidevanjih pa bodo po istem načinu

samo letos dogradili še dodatnih 600 stanovanj

Poleg gradnje stanovanj nosi ime celjskega industrijskega gradbenega podjetja »Ingrad« še vrsta objektov, kot nove naprave storske železarne, Aero, TE Trbovlje, Cinkarne,

pa rekonstrukcija žage LIN Nazarje ter objekt kurje farme v Ptujju.

Tako podjetje »Ingrad« s svojimi sektorji gradbenih in zaključnih del, ki jih ima v Žalcu, Konjicah, Ljubljani, Medlogu, Storah in pri celjski Cinkarni ter s svojim lastnim projektivnim birojem uspešno utira pot industrijske gradnje. Gradi skoraj 80 odstotkov vseh objektov, ki jih samo načrtuje in izvršuje ter s tem uvaja industrializacijo gradbeništvu.

Na Otoku II bo letos Ingrad zgradil 320 montažnih stanovanj. Posnetek prikazuje enega izmed montažnih blokov pred dograditvijo.

MORDA STE MED IZZREBANIMI?

V. nagradno žrebanje

V ponedeljek je petčlanska komisija pri Komunalni banki v Celju izvršila peto nagradno žrebanje za vlagatelje, ki so v času od 1. januarja do 30. junija letos oročili vsaj 100.000 dinarjev in ga vezali za najmanj 12 mesecev. V tem obdobju so v vseh ekspoziturah skupaj s sedežem v Celju (razen ekspozitura v Rogaski Slatini) vložili skupaj 922 vlog v skupni vrednosti 204.745.952 dinarjev, zakar je bilo izdanih 4.084 žrebnih lističev.

Komisija se je odločila za ključ po vplačanih vlogah po posameznih ekspoziturah in tako je odpadlo na Celjsko mestno hranilnico 10 nagrad na Komunalno banko Celje 8 nagrad, ekspozitura Zalec 2, Krško 2, Brežice 2 in po ena nagrada ekspoziture v Laškem, Sentjurju, Mozirju, Slovenskih Konjicah, Smarju in v Sevnici.

Vrednostne nagrade v višini 1.500.000 dinarjev pa je žreb določil naslednje:

- 108.072 moped (Hranilnica Celje);
- 3.597 motorna žaga (ekspozitura Zalec);
- 14.913 televizijski sprejemnik (KB Celje);
- 2.434 šivalni stroj (ekspozitura Laško);
- 109.913 šivalni stroj (Hranilnica Celje);
- 109.696 hladilnik (Hranilnica Celje);
- 105.199 hladilnik (Hranilnica Celje);
- 15.287 električni štedilnik (KB Celje);
- 13.444 električni štedilnik (KB Celje);
- 97.136 električni štedilnik (Hranilnica Celje);
- 13.315 elektro motor (KB Celje);
- 3.536 sesalec (ekspozitura Zalec);
- 1.344 sesalec (ekspozitura Krško);
- 350 radio aparat (ekspozitura Krško);
- 15.412 radio aparat (KB Celje);

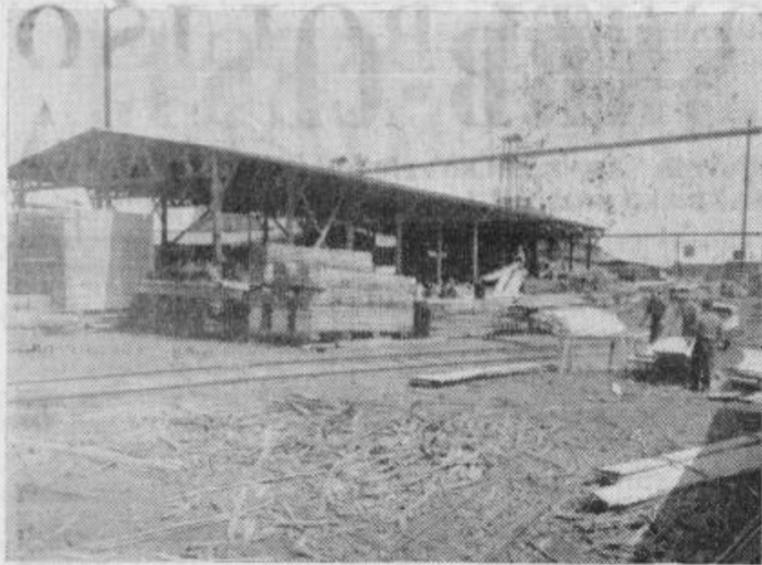
- 102.296 gramofon (Hranilnica Celje);
- 2.540 gramofon (ekspozitura Smarje);
- 2.046 gramofon (ekspozitura Brežice);
- 100.950 ekonom lonec (Hranilnica Celje);
- 105.655 ekonom lonec (Hranilnica Celje);
- 12.969 ekonom lonec (KB Celje);
- 15.375 ekonom lonec (KB Celje);
- 481 ekonom lonec (ekspozitura Sentjur);
- 51.988 ekonom lonec (ekspozitura Sevnica);
- 2.592 ekonom lonec (ekspozitura Brežice).

Pet električnih likalnikov pa je odpadlo; 2 na celjsko hranilnico 109.769 in 109.011 — eden na KB Celje: 15.160; eden na ekspozituro Mozirje: 4.714 in eden na ekspozituro Sloveaske Konjice: 3.088.

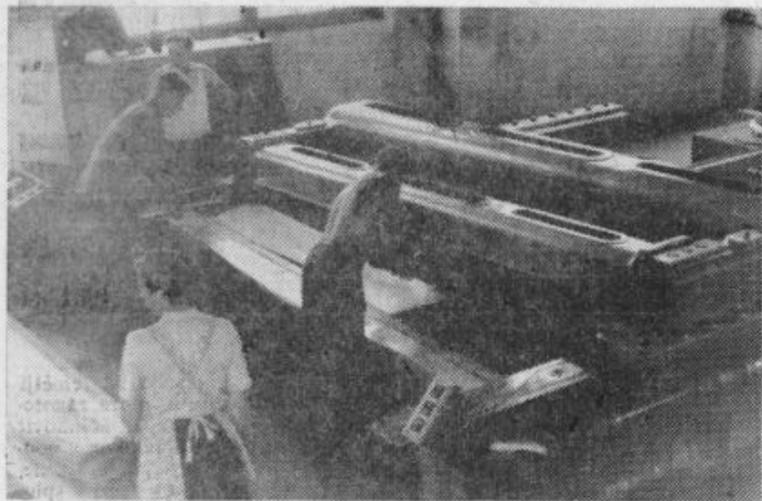
Zakaj ni kisle vode

Poleti popijemo veliko osvežujočih pijač, zato nas tembolj jezi, če jih v trgovinah ni. Tako nam te dni primanjkuje mineralne vode. Vzrok pomanjkanja je v omejeni kapaciteti vrele. Čeprav v Rogaski Slatini napolnijo dnevno 50 tisoč steklenic, je to v primerjavi s povpraševanjem trikrat premalo. Na pomanjkanje kisle vode v obeh zdraviliščih — tako v Rogaski Slatini kot v Slatini Radenci — pa vpliva tudi večja potrošnja kisle vode v poplavljenih področjih, kjer je voda v vodnjakih nezitna. Pomanjkanje kisle vode v Slatini Radenci pa je povzročila poplava Mure, ki je prodrla v vrele kisle vode in s tem onemogočila črpanje.

PETNAJST LET IZVOZA

Skladišča so še vedno ozko grlo.

Stari furnirski stroj. Zmogljivost 5 kubične metre na dan.

KOLEKTIV LESNO INDUSTRIJSKEGA KOMBINATA »SAVINJA« JE MED REDKIMI, KI SE LAHKO UPRAVICENO POHVALI, DA V PETNAJSTIH LETIH, ODKAR IZVAZA SVOJE IZDELKE NI IMEL IZGUBE Z IZVOZOM. TO PA PRI IZVOZU, KI PREDSTAVLJA 60 ODSOTKOV PROIZVODNJE, VSEKAKOR POMENI, DA SE BO KOLEKTIV »SAVINJA« LAZJE IN USPEŠNEJE SREČEVAL Z NOVIMI GOSPODARSKIMI MERAMI KOT STEVILNA DRUGA PODJETJA. TUDI PREHOD NA 42-URNI DELOVNI TEDEN (Januar 1965!) IZPOLNITEV POLLETNEGA PLANA PROIZVODNJE IN PREKORACITEV POLLETNEGA PLANA IZVOZA, KAZEJO, DA JE KOLEKTIV SMOLO PRISTOPILO K IZKORISCANJU NOTRANJIH REZERV.

Sicer pravijo v kolektivu, da bodo s pariteto deviznega kursa pridobili, ker je dosedanja vrednost dolarja za njih bila 950 dinarjev, toda zaradi podražitve surovin in drugega, ta prednost ne bo le zmanjšana, temveč bo kolektiv celo v težjem položaju. Tako predvidevajo, da bodo letos ustvarili za polovico manj čistega dohodka kot lani, in sicer 130 milijonov.

Modernizacije in rekonstrukcije zadnjih dveh let dajeta kolektivu start za doseganje boljših in večjih uspehov. Najpomembnejša je vsekakor izgradnja nove furnirnice. Prav sedaj pa opravljajo selitev v prostore nove sodarne. Zaenkrat je torej zanje rekonstrukcija zaključena in bodo doseganje večje proizvodnje in storilnosti morali izpeljati z izpopolnjevanjem tehnoloških postopkov ter strojnega parka,

Transport je zasedaj glavno ozko grlo. Z nabavo še enega viličarja pa bodo tudi to oviro odstranili. Pravtako so z modernimi skladišči za les uspeli odstraniti številno izgubo rezanega lesa pri klasičnem skladiščenju, dosegli so boljše zračenje in predvsem bodo z viličarji odpravili dosedanja težka dela pri skladiščenju ali transportu hlodovine in rezanega lesa, ter znižali stroške.

Najboljši primer uspeha specializirane proizvodnje pa je vsekakor delovna enota Lesno industrijskega kombinata »Savinja« v Sempetru. Pred časom se je polzelski »Garant« priključil LIK-u »Savinja« v Celju, pred nedavnim pa je z novo razdelitvijo enote v Polzeli, ostala v sklopu kombinata le enota v Sempetru.

Prej popolnoma pasivni obrat v Sempetru je z osvojitvijo serijske proizvodnje raztegljivih kuhinjskih miz z utra pasom in stopnic za lestve povečal izvoz od 35 tisoč na 400 tisoč, tako da izvaža 80 odstotkov svoje proizvodnje. Serijsko delo pa je omogočilo vključitev 80 nekvalificiranih delavcev.

Ze dlje časa kolektiv »Savinja« sicer ne sprejema nove delovne sile, in tako je od predvidenih 9 odstotkov novo zaposlenih prešel na organizacijo proizvodne službe, ki je z reorganizacijo tehnološkega postopka ustvarila pogoje, da bo kolektiv dvignil storilnost za 6 odstotkov in tako z dobrim gospodarjenjem nadomestil predvideno (ekstenzivno) povečevanje zaposlenih.

Kljub izpadu delovne enote »Garant« na Polzeli bo kombinat v le-

tošnjem letu predvidoma dosegel 5 milijarde bruto prometa s 1.236 zaposlenimi.

Z nabavo lesa imajo v lesnem kombinatu »Savinja« sicer neredko težave, kajti zmogljivost žag je na gravitacijskem območju kombinata zdaleč preko zmogljivosti gozdov.

Kolektiv v zadnjem času uspeva v tem, da postajajo finalni izdelki glavnina izvoza. To jim je zaenkrat dokaj uspešno ovira, kajti na finalne izdelke je izredno visoka uvozna carina v deželah, kamor izvažajo in pravtako v domačih instrumentih, ki ne predvidevajo celotnega kritja carinskih pribitkov. Izvažajo pa tudi mehki in trdi les, rezani les, furnirje vseh vrst, mozaik parket ter embalažne sode. Največ pa izvozijo pohištva.

Kot kaže je kolektiv doslej namenjal premalo sredstev za stanovanjsko izgradnjo, saj je bilo doslej zgrajenih ali odkupljenih le 40 stanovanj.

Ta politika se odraža tudi pri ne najboljši strokovni zasedbi. Zaenkrat prevladujejo v podjetju predvsem praktiki. 1.200-članski kolektiv se pač ne more pohvaliti, da ima z 2 inženjerskimi in 6 tehniškimi strokovnega kadra. Res pa je, da imajo v podjetju veliko število visoko kvalificiranih (mojstrska šola). Pripomniti pa velja, da je visokošolskega kadra za lesno stroko malo. Kot kažejo podatki, so v »Savinji« dokaj boljše poskrbeli za dober administrativni kader, saj trenutno štipendirajo 10 dijakov na srednji ekonomski šoli.

SKRB ZA DELOVNEGA ČLOVEKA IN KVALITETO PROIZVODA

V Žični prilagajanje potrebam potrošnikov

DELOVNI kolektiv Tovarne žičnih izdelkov »ŽIČNA« v Celju spada med tiste redke kolektive, ki iz leta v leto povečujejo obseg proizvodnje, uvajajo nove proizvode in skrbijo za zadovoljstvo številnih odjemalcev. Tržišče celjske »Žične« je izredno obsežno, kot je tudi obsežna njena proizvodnja edinstvenih izdelkov te vrste kovinske industrije.

KOLEKTIV Tovarne žičnih izdelkov »Žična« je priporil izreden delovni uspeh v zadnjih letih. Od svojega nastanka, tovarna se je razvila iz nekdanjih obratov privatnega lastnika Urabiča, ki je zaposloval 35 ljudi, je kolektiv uspel s kvalitativnimi in edinstvenimi proizvodi usvojiti domač, in v zadnjem času tudi tuj trg. Če primerjamo samo podatke iz pred petih let, ko je tovarna zaposlovala 222 ljudi, ki so proizvedli skoraj 825 milijonov po vrednosti proizvodnje ali po količinskem obsegu 2.838 ton in proizvodni plan za letos, ko zaposlujejo 507 ljudi, ki bodo po vrednosti proizvodnje dosegli 2 milijardi 300 milijonov dinarjev ali 7.305 ton je to izreden uspeh po količinskem obsegu. V istem obdobju so povečali vrednost osnovnih sredstev s 191 milijonov dinarjev na 512 milijonov dinarjev.

V LETIH od 1960. leta so prešli na proizvodnjo akumulativnejših izdelkov, kot so vzmetni vložki, vibra-

cijska sita, cik-cak vzmeti, univerzalno pletivo, žične tkanine, transportni trakovi in žična konfekcija. Univerzalno pletivo je nedvomno proizvod, ki si utira pot v rudniško eksploatacijo, saj je cenejši in rentabilnejši od opažnega lesa. Naši rudniški bazeni, kot so Trbovlje, Banovići, Breza in Zenica — posodobljajo svojo proizvodnjo z uporabo takšnega pletiva. Med osnovne proizvode prištevajo v »Žični« žične tkanine, proizvod, ki je nepogrešljiv v prehranbeni in kemični industriji ter v industriji tesnil. Med proizvode, ki so nepogrešljivi element v rudarski, kemični in gradbeniški industriji spada vsekakor proizvodnja vibracijskih sit, predvsem nerjavcih. Zatem je tu proizvodnja transportnih trakov, ki s svojo kvaliteto močno konkurirajo tovrstnim proizvodom inozemskih podjetij. Pri tem bi posebej omenili proizvod, ki je novost na domačem trgu — to so tako imenovane cik-cak vzmeti. S tem proizvodom, ki s svojo kvaliteto jamči perspektivo proizvodnje, je kolektiv tovarne žičnih izdelkov »Žična« uspešno doprinesel k obogatitvi asortimana tovrstnih proizvodov.

NOV proizvod, ki je potreben predvsem v avtomobilski industriji je kolektiv »Žične« pred nedavnim plasiral z uspehom na tržišče. To je Žična konfekcija. Večina

teh proizvodov ima nesluteno perspektivo ob uspešnih kooperacijskih odnosih s proizvajalci lesno — predelovalne industrije, industrijo motornih vozil in proizvajalci gospodinjne opreme, z vsemi, s katerimi je pred leti kolektiv uspešno navezal stike.

S SVOJIMI kvalitativnimi proizvodi so dosegli tudi lep uspeh pri prodaji v inozemstvu. Kolektiv je namreč šele pred petimi leti začel prodirati s svojimi izdelki na tuja tržišča. Vrednost izvoza pred petimi leti je znašala 60.000 dolarjev, medtem ko letos že predvidevajo, da bo ta vrednost za skoraj petkrat večja. Primerjava s sorodnimi podjetji v Jugoslaviji kaže na nadvse uspešno poslovanje in delo kolektiva, saj so njihovi proizvodni rezultati in prodaja močno nad ravnijo podobnih podjetij, kljub dejstvu, da kolektivu predstavlja največjo oviro za nadaljnji razvoj in hitrejšo rast proizvodnje zastareli in istrošeni strojni park, ter pomanjkanje ustreznih skladiščnih prostorov. Polagoma sicer izboljšujejo proizvodne možnosti z nabavo novih strojev — vendar jim hitrejšega razvoja onemogočajo zastareli in neustrezni proizvodni prostori.

ZATO JE kolektiv sprejel svoj razvojni plan, ki predvideva nova postrojenja v novih proizvodnih prostorih. Prvo fazo, to je predvsem nabava novih strojev — je kolektiv že skoraj izvedel. Medtem, ko je kolektiv že pred

dvema letoma pripravil načrte za novo tovarno, ki jih pa ni mogel zaradi urbanističnega načrta izvesti — ostal še vedno v istih prostorih.

OB DELOVNIH uspehih tega sorazmerno majhnega delovnega kolektiva ne moremo tudi mimo skrbi za dvig standarda, za rekreacijo in strokovno usposabljanje njihovih članov. V zadnjih letih je 17

članov dobilo stanovanja, troje stanovanj pa bodo dogradili letos. Poleg tega omogočajo svojim članom z dodeljevanjem dolgoročnih kreditov individualno gradnjo stanovanjskih hiš. Velik poudarek so posvetili tudi strokovnemu usposabljanju svojih članov. Tako samo letos nadaljuje študij šest nekdanjih delavcev in štirje štipendisti.

Urbanistični načrt Celja pred razgrnitvijo

(Nadaljevanje s 1. strani).

Osrednja točka dnevnega reda je bila razprava in sklepanje o javni razgrnitvi urbanističnega načrta mesta Celja. Prerez skozi ta načrt je podal direktor Zavoda za napredek gospodarstva FEDOR GRADISNIK ml. Načrt je ogromno in izredno važno delo za razvoj celjske občine na vseh področjih za nadaljnjih 50 let. Pri tem osnutku programa je sodelovalo veliko število projektantov in drugih strokovnjakov v zavodu in izven njega. Skupščina je izrazila priznanje kreatorjem tega osnutka, saj je v Sloveniji poleg Ljubljane in Maribora Celje edino mesto, ki je ta osnutek pripravilo. Celjski osnutek je izdelan prvi v državi že po novih intencijah urbanističnega planiranja, zato velja izvajalcem še posebno priznanje.

Razprava o tem osnutku ni bila kdo ve kaj razgibana, ker je to obsežno gradivo, s katerim se bodo morali odborniki šele seznaniti v okviru tolmačenj tega programa, ko bo javno razgrnjen do konca meseca v Zavodu za napredek gospodarstva, od 1. avgusta pa do 15. oktobra pa v

stranski dvorani Narodnega doma. Razen tega bo s tem programom seznanjena sleherni družina v občini, saj bo izšel kot posebna priloga Celjskega tednika.

Zato so odborniki osnutek urbanističnega programa pred javno razgrnitvijo odobrili in pozvali vse svete pri občinski skupščini, družbene organizacije, strokovna društva, organe upravljanja v delovnih organizacijah, krajevne skupnosti, hišne svete in vse občane, da se seznanijo in proučijo ta za celjsko občino tako važen urbanistični program ter dajo nanj tudi svoje sugestije in pripombe. V prostorih, kjer bo načrt razgrnjen, bodo tudi v določenih dneh strokovnjaki razlagali obiskovalcem glavne značilnosti razvojnega načrta.

Skupščina je nato razrešila občinsko komisijo za izgradnjo statutarnega sistema ter ji izrekla priznanje za obsežno delo pri nujenju pomoči delovnim organizacijam, ko so sestavljale svoje statute. Delo te komisije pa bodo naslednje prevzeli pristojni sveti. Razen tega so odborniki z manjšimi pripombami sprejeli (Nadaljevanje na 8. strani)

ZAGOTOVITI BOLJŠO ORGANIZACIJO DELA

Tovarna emajlirane posode je eno naših najstarejših tovrstnih industrijskih podjetij, saj je praznovala preteklo leto sedemdesetletnico svojega obstoja. Njen razvoj sovpadal z močnim delavskim gibanjem pred prvo svetovno vojno ter v dobi med prvo in drugo svetovno vojno. Čeprav je bil njen strojni park močno zastarel in je deloma tudi še danes, je kolektiv te delovne organizacije dosegel velike uspehe. Ti uspehi so zlasti vidni po osvoboditvi in še posebno v dobi delavskega samoupravljanja.

Leta 1945 je bila emajlirana ena prvih tovarn, ki so začele obratovati že nekaj dni po osvoboditvi. Takrat je znašala letna proizvodnja 1600 ton, danes pa je porastla nad 25.000 ton. Najvišja predvojna enoletna proizvodnja pa je bila 5490 ton.

Zgrešeno bi bilo misliti, da Tovarna emajlirane posode proizvaja samo emajlirano posodo kot bi se dalo to soditi po njenem nazivu, ki vsekakor za njeno dejavnost v današnjem času ni več primeren. Poleg raznovrstne emajlirane in druge posode se je že pred petintridesetimi leti močno uveljavila proizvodnja radiatorjev, ki je danes zelo razvita. Poleg tega proizvaja tovarna šasijske dele in avtomobilska kolesa za Tovarno avtomobilov v Mariboru in razne druge odpreske, jeklenke za butan-propan, kotle za centralno kurjavo na tekoča goriva, pomivalne omare, razne emajlne frite in podobno.

Značilna je tudi izdelava raznih orodij, ki jih izdelujejo v orodjarni. Izdelava orodij ima za seboj že dolgo tradicijo ter so podani iz tega vidika dobri pogoji za nadaljnji razvoj te koristne in rentabilne dejavnosti.

Tovarna izvažajo svoje izdelke v razne države po vsem svetu že osemindeset let. V zadnjih letih pa je izvoz svojih artiklov znatno povečala.

Organi delavskega samoupravljanja in vodstvo podjetja se močno

trudijo, da bi uredili pogoje proizvodnje v okviru ustrežajočega gospodarskega sistema ter za uspešno izvajanje lastnih razvojnih programov, kajti le na ta način bodo dosegli svoj namen — visoko rentabilnost proizvodnje in tudi temu primerne osebne dohodke. V to je tudi

vskladitev notranje organizacije. To so storili z določili statuta, ki je bil sprejet v preteklem letu. Ta predvideva še nadaljnjo decentralizacijo delavskega samoupravljanja in s tem v zvezi ureditev poslovanja, ki se bistveno razlikuje od sedanje preživele organizacijske strukture pod-

Upravno poslopje Tovarne emajlirane posode

kolektiv trdno prepričan, kajti prešel je že mnogo trdih izkušenj, ki so proizvajalce izučile, da je le v organizirani proizvodnji dober gospodarski napredek. Le-ta pa ustvarja zadovoljstvo vseh zaposlenih in prispeva družbi tisti delež, ki ji pripada.

Gospodarski uspehi v Tovarni emajlirane posode temeljijo predvsem na izredno dobro razvitem decentraliziranem sistemu delavskega samoupravljanja. Sedanja stopnja razvoja tovarne je nujno zahtevala

jetja. Nova organizacija, ki temelji na sprejetem statutu, mora zagotoviti jasen, ekspeditiven in učinkovit tok vseh poslovnih dohodkov v podjetju, s čimer bodo odpadle vse nejasnosti, ki nastajajo v zvezi s splošno delitvijo dela. Na ta način bo tudi delo vseh organov upravljanja bolj pestro in kvalitetno, pri čemer bodo še bolj kot doslej uveljavljali načelo delitve po vloženem delu.

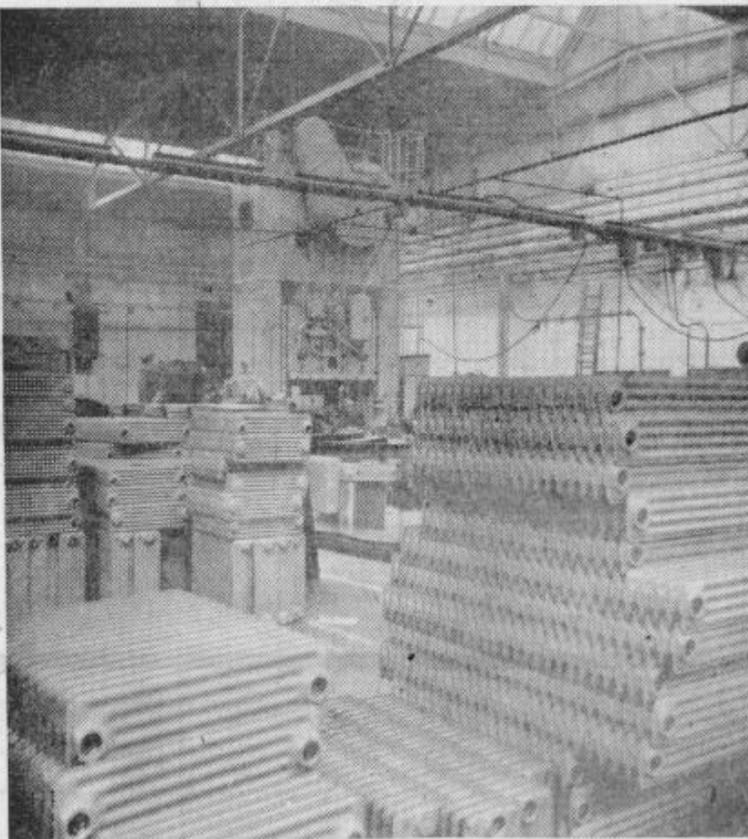
Posebno pozornost posvečajo organi upravljanja osvajanju novih izdelkov in krčenju dosedanjega preobširnega asortimana proizvodov emajlirane posode. V tem asortimaju je mnogo artiklov, ki v današnjem času niso več prikladni, še manj pa rentabilni. Modernizacija gospodinjstva je vedno zahtevnejša in proizvodnja se mora prilagoditi zahtevam na tržišču.

Ceprav v tovarni niso povsem zadovoljni z dosežki pri osvajanju novih izdelkov, njihovih uspehov ne kaže podcenjevati. Osvojenih je bilo že nešteto novih izdelkov za široko potrošnjo — kot so sokovnik, ekonom lonec, pomivalna omarica, etažna posoda, NOVUM lonec, ABC, TRIUMF, etažna posoda, topo varjenji ročaj, fasadne plošče, aluminijasta posoda, kante za mleko, kante za smeti, kadi za prho in nešteto drugih izboljšav, ki so mnogo pripomogle k večjemu gospodarskemu uspehu podjetja.

Osvojena je bila tudi vrsta raznih proizvodov, ki jih proizvajajo v kooperaciji z drugimi podjetji, kot npr. odpreski za tovarno avtomobilov Maribor ter razni proizvodi za mnogo drugih podjetij.

Organi delavskega samoupravljanja v tovarni emajlirane posode se zavedajo, da je perspektivni razvoj tovarne pogojen tudi z integracijo z drugimi podjetji, čeprav je pri tem še cela vrsta nerešenih vprašanj.

Iz vseh dosedanjih izkušenj, ki jih ima kolektiv tovarne emajlirane posode, ki je prispeval velik delež našemu gospodarstvu, se da zaključiti, da bo zmogel tudi vse ovire na katere bo naletel pri novih gospodarskih ukrepih.

Oddelek radiatorjev

Trgovsko podjetje

želi vsem občanom prijetno praznovanje občinskega praznika ob skodelici kave »MERX«

CINKARNA NAJMOČNEJŠI INDUSTRIJSKI IZVOZNIK V SLOVENIJI

Celjska Cinkarna se je »rodila« pred devetdesetimi leti kot majhna topilnica surovega cinka in obrat za proizvodnjo šamotnih retort. Sirovo kemično proizvodnje je Cinkarna dosegla pred dobrimi tridesetimi leti. Tako so vzniknili obrati za litopon, minij, glajenko, modro galico, natrium hidrosulfid, metalit, blanc-fixe, kromov galun in ultramarin; ločeno od tega pa sta v tem obdobju nastala še obrat za cinkovo belilo in za proizvodnjo žveplene kisline.

Pravi razvoj pa je Cinkarna doživela šele v povojnih letih. Pri tem je vsekakor značilno in omembe vredno dejstvo, da je večino gradnje izpeljal kolektiv Cinkarne z lastnimi finančnimi sredstvi.

Povečanje topilnice je terjalo večje kapacitete naprav za predelavo cinkovih koncentratov, zato so postavili tri peči tipa NB in aglomeracijski trak za praženje cinkovih koncentratov. Povečali so tudi kemični obrat in generatorsko postajo, ki ima zdaj dvanajst plinskih generatorjev z mehansiranim transportom premoga.

Vse večje količine žveplovega dioksida so vodile kolektiv k izgradnji novih naprav za proizvodnjo žveplene kisline 60 stopinj Be (Be - stopnja koncentracije kisline). S tem je Cinkarna vsaj delno rešila strašno pustošenje bližnje okolice z industrijskimi plini.

Nagla rast proizvodnje surovega cinka je terjala gradnjo naprav za sejanje cinkovega prahu. Zgradili so Thede peč, ki omogoča rentabilno predelavo cinkovih odpadkov, potrojili so zmogljivost valjarne cinkove pločevine in izdelavo cinkografskih plošč.

Ta in še druga vlaganja v tem obdobju so le del sredstev, ki jih je kolektiv vložil po osvoboditvi v večanje proizvodnje cinka. Vendar pa vsa ta vlaganja do leta 1962 nikakor niso zadoščala, da bi podjetje bilo kos čedalje večjim potrebam tržišča.

Kaj predstavlja celjska Cinkarna našemu gospodarstvu, je jano, če povemo, da njen bruto produkt občutno presega 10 milijard, poleg tega pa je Cinkarna najmočnejši izvoznik med industrijskimi podjetji v Sloveniji s

5,5 milijoni dolarjev letno. Verjetnost izrednega razvoja, ki predvideva 4-kratno povečanje sedanje vrednosti bruto produkta, je sicer spričo primerjave, da je v štirih letih porasla proizvodnja za več kot polovico, upravičena, žal pa jo trenutno zaustavlja restrikcije. V Cinkarni pravijo: Za naše podjetje so predvideni ukrepi prišli leto prej, kajti ali pa je možno, da smo prepočasno gradili.

V vsakem primeru pa Cinkarna na osnovi obstoječih in predvidenih cen kljub znatnemu zmanjšanju celotnega dohodka, vendarle ne grozijo resnejši problemi. Prepričani so, da bi jih vsi predvideni ukrepi v ničemer ne prizadeli, če bi v celoti končali z rekonstrukcijo. Cinkarna sicer ima sredstva, zmanjkalo pa je finančnih sredstev za obvezni polog ter za podražitve, ki se vrtilo v višini 10—15 odstotkov. Reforma bo kolektiv vsekakor spravila v materialno težji položaj in tako bodo najbrž morali za nekatere proizvode, ki bodo nerentabilni, ustaviti proizvodnjo.

Stanje je trenutno zaradi ustavitve nadaljevanja rekonstrukcije kritično in v Cinkarni bodo morali urejevati vprašanje odvečne delovne sile. Pravijo, da bodo vsem ponudili delo v drugih obratih. Prav tako pripravljajo selekcijo v administrativnem kadru in preorientacijo tehnično strokovnega kadra, ki je bil zaposlen na investicijskih pripravah. Ta kader bodo poizkušali preliti v obrate. Letos se Cinkarni poznajo tudi težave od poplav, tako so v pražarni poškodovane nekatere peči, ki jih že obnavljajo.

Kolektiv Cinkarne je v zadnjih letih dajal vse več poudarka gradnji stanovanj, saj je v zadnjih petih letih zgradil ali investiral gradnjo 350 stanovanj. Sicer še niso rešeni vsi pereči problemi, saj imajo še vedno 150 do 200 prosilcev za stanovanje. Izredno težke primere rešujejo mimo prioritete liste. Nagibajo pa se vse bolj h kreditiranju individualne gradnje. Pred kratkim so dokončali gradnjo naselja Selce (45 stanovanj!), pristopajo pa k gradnji na Hudinji, kjer bodo zgradili 80 stanovanj in kasneje prav toliko na Ostrožnem.

Edino kar je tako v Cinkarni kot pri drugih podjetjih zaskrbiljujoče, je to, da je razkorak med rastjo mase osebnih dohodkov in dvigom storilnosti vse večji.

»MESNINE«

ekonomska enota Agrokombinata Žalec s svojimi prodajalnami ter kolektivom klavnice

čestita vsem prebivalcem občine Celje za občinski praznik - 20. julij

Trgovsko podjetje

PETROL

priporoča svoje proizvode in usluge ter želi vsem občanom celjske občine prijetno praznovanje občinskega praznika - 20. julija

SPLOŠNA ZAVAROVALNICA CELJE

Ulica XIV. divizije 4 — Telefon 23-45-46-47 —
Poštni predal 104 — Tekoči račun 603-11-1-286

Potrebno vam je zavarovanje!

IMOVINSKO ZAVAROVANJE

- zavarovanje poslopij, premičnin, strojev, naprav — za požare in druge nevarnosti
- zalog blaga, surovin, izdelkov, gotovine — za vlomsko tatvino in rop, izgubo na transportu
- strojev, stekla — za lom, razbitje
- zavarovanje kaska — poškodb vozil, požar, tatvina, eksplozija
- zavarovanje zakonite dolžnosti, jamstva — odgovornosti
- za poškodbo tretjih oseb in stvari

ZIVLJENJSKO ZAVAROVANJE JE NAJSODOBNEJSI NAČIN VARČEVANJA!

- izredna možnost preskrbe svojcev v primeru prežgodnje smrti
- izplačilo zavarovalne vsote ob doživetju
- izplačilo dvojne zavarovalne vsote v primeru smrti zaradi nezgode
- odškodnina za trajno delovno nesposobnost zaradi nezgode

POSKRbite ZA VARNOST SVOJEGA PREMOZENJA Z ZAVAROVANJEM!

Zavarovanje vas zavaruje škode, ki bi jo še dolgo čutili in obžalovali. Uredite svoje zavarovanje čimprej, da ne bo škode!

Posvetujete se z našim zastopnikom!

TOVARNA
E S E N C I N
ETERIČNIH OLJ

Ob občinskem prazniku in praznovanju
20. obletnice osvoboditve čestita vsem
občanom in poslovnim prijateljem
kolektiv

DELOVNI KOLEKTIV TOVARNE PERILA, KONFEKCIJE, PREŠITIH ODEJ IN PLETENIN

ČESTITA OB OBČINSKEM PRAZNIKU VSEM DELOVNIM
LJUDEM TER SE PRIPOROČA S SVOJIMI KVALITENIMI
IZDELKI.

ŽELEZARNA ŠTORE

OB OBČINSKEM PRAZNIKU
IN 20-LETNICI
OSVOBODITVE ČESTITA
VSEM OBČANOM
IN POSLOVNIM
PRIJATELJEM

DELOVNI KOLEKTIV

LIBELA

TOVARNA TEHTNIC CELJE

MARIBORSKA CESTA 1. — JUGOSLAVIJA — OSNOVANO 1894

- izdeluje tehtnice za industrijo, kmetijstvo, trgovino, promet in široko potrošnjo;
- posebno opozarja na svoje izdelke — kuhinjske tehtnice Prima in Favorit ter na elegantne tehtnice iz polistirola tipa DE LUXE v vseh barvnih kombinacijah;
- zahtevajte prospektni material.

KOMPAS OBVESCA

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. »2.000 MILJ PO SREDOZEMLJU« V času 26. oktobra 1965 do 2. novembra 1965 organiziramo tradicionalno 9-dnevno krožno potovanje z lukazino motorno ladjo »JUGOSLAVIJA«. Relacija potovanja: Benetke — Split — Hvar — La Valetta (Malta) — Palermo — Catania — Taormina — Krč — Dubrovnik — Benetke — Reka.
 2. Obširne programe potovanja »2.000 milj po Sredozemlju« prejmete v poslovalnici »KOMPAS« Celje, oziroma vam jih dostavimo na Vaš naslov po pošti.
 3. 5-dnevno potovanje na ogled PRVE SVETOVNE RAZSTAVE PROMETA V MUNCHENU. Vrši se v času od 25. 6. do 3. 10. 1965. Prijave do 25. julija 1965.
 4. V prvi polovici septembra 6-dnevni avtobusni izlet v CHIAMONIX. Prijave do 30. julija 1965.
 5. 4-dnevno avtobusno potovanje po DOLOMITIH v prvi polovici meseca septembra. Prijave do 10. avgusta 1965.
 6. Koncem avgusta 6-dnevno potovanje z osebnimi avtomobili v SVICO. Prijave do 20. julija 1965.
 7. V času od 26. septembra do 1. oktobra 1965 potovanje v BERLIN. Prijave do 1. avgusta 1965.
 8. SONČNA ITALIJA VAS VABI NA 5-dnevne POČITNICE V RIMINJU v času od 16. 9. do 20. 9. 1965. Prijave do 15. avgusta 1965.
 9. Stalni dvodnevni izleti TRST — BENETKE.
- PRODAMIAMO ŽELEZNIŠKE VOZNE REDE!**
KOMPAS CELJE prodaja vse vrste voznic za tu — in inozemstvo; organizira izlete in potovanja, posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov in vizumov, menja devize in daje vse informacije za Vaša potovanja v tu — in inozemstvo ter vam posreduje rezervacije za Vaše letni odhodi v vseh turističnih krajih.
- KOMPAS CELJE obvešča vse stranke, da je v času sezone poslovalnica odprta od 7,30 do 18,00 ure ter ob nedeljah od 8 do 13 ure. Pred vsakim potovanjem ali izletom obiščite turistično podjetje KOMPAS CELJE, Tomšičev trg 1, tel. 23-50.
- Se priporoča.

KOMPAS CELJE
Tomšičev trg 1
tel. 23-50

KUPIM

Kozolec na 6 oknov kupim. Jože Vaš. Zg. Hudinja 11, Celje.
Kopalno kad 1,20 cm in boiler 50 l kupim. Uršula Pražnikar, Celje, Vrtničeva ul. 29.

SLUŽBE

Sprejem gospodinjstvo pomočnico. Plača po dogovoru. Naslov v upravi lista.
Dobrega krojaškega pomočnika-co sprejemam takoj. Karl Gluk, krojač, Braslovce.
Gospodinjstvo pomočnico sprejme: Kovač, Celje, Otok 17 (popoldne).

STANOVANJE

Medicinska sestra išče opremljeno sobo. Naslov v upravi lista.
Dve medicinski sestri iščeta skupno opremljeno sobo. Naslov v upravi lista.

PRODAM

- Dvojni šotor za štiri osebe prodam. Celje, Kersnikova 1b.
Konja starega 5 let prodam. Franc Planinšek, Zg. Hudinja 14, Celje.
Dobro ohranjen pisalni stroj ugodno prodam. Naslov v upravi lista.
Ugodno prodam NSU PRIMO 150 ccm in avto TOPOLINO HELD. Mariborska 224.
Nov pralni stroj »ALPA SYGNIS« z garancijo prodam ugodno zaradi pomanjkanja prostora. Naslov v upravi lista.
Lepo vozno kravo (pšenično) 8 mesecev brejo (4 tele) prodam. Sorn, Bukovčak 9, Teharje.
2000 kozarcev po 2 dl in 2000 po 1 dl, primerljiv za spominke ob praznovanju občinskih in krajevnih praznikov prodam ugodno Turistično društvo Planina pri Sevnici.
Ugodno prodam 3 »koraj« nove ločene pečl. Naslov v upravi lista.
Volkswagen in priljubljen za Olimpio 52 prodam. Bogataj, Cesta na grad 14.
Pletilni stroj »REGINA PRINCESS« patent prodam. Ogled možen vsak dan od 17. ure dalje v Celju, na Ostrožnem 14.
Otroški posteljo z vložkom — hrastovo omaro za obleke in perilo, 1 servirno mizico, električni gramofon s ploščami, otroški voziček za dvojčka prodam. Naslov v upravi lista.
Globok otroški voziček prodaj: Zupančič, Celje, Celjski tisk.
Prodam motorno kolo s prikolico 500 ccm, psa buldoga starega 10 mesecev, radio »Telsa«, kompletno dobro ohranjen kuhinjski pohištvo. Naslov v upravi lista.

RAZNO

Posvetstvo vzajem v najem. Jože Praznik, Sentjanž 26, Rečca ob Savinji.
»a pomoč v gospodinjstvu nudim hrano in stanovanje. Naslov v upravi lista.
»odpisani VIII Koštomaj, Vojnik 209, prekličenjem vse izjave napram Antonu Zerjavu iz Vojnika 207, kot neutemeljene in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.
»apagajček se je izgubil! Če ga je kdo ujel, prosimo, naj javi na naslov: Nerat, Celje, Miklošičeva 3.
Veliko sobo s prtilklnami zamenjam za enako, ali za sobo s kuhinjo. Ponudbe na upravo lista pod »CELJE«.
V torek, 13. t. m. je bil med 8. in 9.30 izgubljen prstan s črno ploščico. Na noben strani gravirano: 29. 7. 33 Etica.
Poštenega najditelja naprošam, da proti visoki nagradi odda na Postaji LM, Celje, Gregoričeva ulica.
Upokojenki nudim lepo sobo za pomoč v gospodinjstvu. Plača po dogovoru. Naslov v upravi lista.

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 17. do 24. julija 1965
JANEZ CERNEJ,
veterinar, Celje
Kajuhova ulica 11
blok 3/11
tel. 22-32

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Od sobote, 17. do nedelje, 25. julija 1965, vsak večer ob 20.30: CELJSKE GRAJSKE IGRE — Anton Novčan: HERMAN CELJSKI. Predstave bodo na celjskem Starem gradu. Vstopnice so v prodaji pri Turističnem uradu Celje, Stanetova ulica 15.

KINO

KINO »SVOBODA« Šempeter v Sav. dolini
Dne 17. in 18. julija 1965 »Amerika, Amerika«, ameriški film
Dne 20. julija 1965 »Peklenska fregata«, angleški CSP film
Dne 22. julija 1965 »Nag med volkovi«, nemški CSP film

KINO »PARTIZAN« SEVNICA
Dne 17. in 18. julija 1965 »Baterfeld 8«, ameriški film

KINO »DOM« GORNJI GRAD
Dne 17. in 18. julija 1965 »Okno za okno«, ameriški film

Kino sekulja SLAVKO SLANDER LJUBNO OB SAVINJI
Dne 17. in 18. julija 1965 »Austerlitz«
Dne 21. julija 1965 »Huzarska balada«

KINO »BOHOR« KOZJE
Dne 17. in 18. julija 1965 »Montje, zahodno nemški barvni CSP film

KINO ROGASKA SLATINA
Dne 17. julija 1965 »Vlomilec«, angleški VV film
Dne 18. julija 1965 »Ljubezni z nepoznanim«, ameriški film

Dne 19. julija 1965 »Ni imena na izstrelku«, ameriški barvni film
Dne 20. julija 1965 »Vrpla ulica«, ameriški VV film

Dne 21. in 22. julija 1965 »Otroci kapetana «Grant«, ameriški CSP film

KINO KZ KOSTANJEVICA NA KRKI
Dne 18. julija 1965 »Maščevalec Vikingov«, italijanski film
Dne 21. julija 1965 »Nevarna pot«, talijanski CSP film

KINO »SVOBODA« STORE
Dne 17. in 18. julija 1965 »Plameneča zvezda«, ameriški film

KINO PDP »SVOBODA« BRESTANICA
Dne 17. in 18. julija 1965 »Sedem smrtnih grehov«, francoski CSP film
Dne 21. julija 1965 »Plamteča zvezda«, ameriški CSP film

ZAHVALA

Zdravstvenemu in strežnemu osebju infektološkega oddelka Splošne bolnice v Celju, se skreno zahvaljujem za vso skrb in pozornost, ki so mi jo posvečali pri mojem zdravljenju.
Ludvik Vidmar

Svet šole Osnovne šole Franja Kranjca Polze, Celje

razpisuje delovno mesto

HIŠNIKA - KURJAČA

Nastop službe 1. septembra 1965. Prošnje pošljite Svetu za šolstvo do 31. julija 1965. Stanovanja ni. Zamenjava stanovanja mogoča.

KOMISIJA

za štipendije Skupščine občine Sentjur pri Celju razpisuje v šolskem letu 1965-66 naslednje štipendije:

- 1 štipendijo na pravni fakulteti III. letnik
- 1 štipendijo na ekonomski fakulteti III. letnik
- 1 štipendijo na Višji upravni šoli
- 1 štipendijo na Višji pedagoški šoli angleščina — nemščina II. letnik
- 1 štipendijo na višji pedagoški šoli — glasba
- 2 štipendiji na višji pedagoški šoli — matematika, fizika.

Prednost pri podelitvi štipendije imajo interesi iz občine Sentjur pri Celju, otroci borecev in tisti, ki se šolajo redno ali izredno na kateri od navedenih šol.

Prošnja je kolkovati s 50 din upravne takse in jo nasloviti na Komisijo za štipendije Skupščine občine Sentjur pri Celju do 31. 7. 1965. K prošnji je priložiti zadnje šolsko spričevalo, življenjepis, potrdilo o premoženjskem stanju in priporočilo oziroma mnenje mladinske ali druge družbeno-politične organizacije.

Komisija za štipendije
Skupščine občine
Sentjur pri Celju

SOLSKI CENTER ZA BLAGOVNI PROMET v Celju obvešča, da bo vpisovanje v prvi letnik Šole za prodajalce v sredo, dne 4. avgusta 1965 od 9. do 12. ure. Poleg prijave s kolkom za 150 din, je potrebno predložiti še zdravniško potrdilo in pogodbo o štipendiranju. Vpisovanje za učence II. in III. letnika bo v sredo, 1. septembra 1965 od 9. do 12. ure. Učenci izven Celja bodo stanovali v Domu Vere Slandrove. V domu se prijavi ob vpisu (4. avgusta oziroma 1. septembra).

Za Poslovodsko in Komercialno šolo pa sprejemamo prijave do 25. julija 1965.

Ravnateljstvo

Ob posameznih predstavah HERMANA CELJSKEGA bo smelo parkirati ob grajskem obzidju samo 50 osebnih avtomobilov. Dovolilnice za parkiranje si lahko nabavite v Turističnem uradu v Stanetovi ul. 15, poleg kina Metropol. Avtomobilov, ki dovolilnice ne bodo imeli, prometna milica ne bo spustila mimo križišča cest Selce in ceste na grad. Vozniki mopedov in motornih koles brez prikolic dovolilnic ne potrebujejo.

Razpisna komisija Goščišča »PRI POSTI« Radmirje
razpisuje prosto delovno mesto

UPRAVNIKA

Pogoji: Ustrezna poklicna izobrazba in 5 let prakse na vodilnem delovnem mestu.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

TRGOVSKO PODJETJE »SUROVINA« PE

Celje, Mariborska 63

razpisuje

prosto delovno mesto

POSLOVODJE PE CELJE

Pogoj: visoko kvalificiran trgovec železničarske stroke s 5-letno prakso ali visoko kvalificiran kovinar s 5-letno prakso v trgovski stroki.

Prošnje z življenjepisom pošljite na naslov:

»SUROVINA« PE Celje, Mariborska cesta 63

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Komisija za štipendiranje prosvetnega kadra pri svetu za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno vzgojo občine Zalec

razpisuje

v šolskem letu 1955-66 naslednje štipendije na srednjih in višjih šolah:

- 1 štipendija za študij na PA smer slovenščina — srbohrvaščina;
- 2 štipendiji za študij na PA smer matematika — fizika;
- 1 štipendija za študij na PA smer slovenščina — nemščina;
- 3 štipendije za študij na srednji vzgojiteljski šoli
- 2 štipendiji za študij na pedagoški akademiji smer defektologija;
- 1 štipendijo na višji šoli za socialne delavce.

Kandidati naj k prošnji prilože naslednje: življenjepis, overljen prepis zadnjega šolskega spričevala, potrdilo o premoženjskem stanju, potrdilo o višini osebnih dohodkov staršev ter izjavo, da ne prejema štipendije drugje.
Razpis velja en mesec po objavi.

TURISTIČNE PRIREDITVE

17. julija: Letne igre na Starem gradu A. Novčan: HERMAN CELJSKI. Predstave do 25. julija vsak večer ob 20.30 uri. Predprodaja vstopnic v Turističnem uradu v Stanetovi ulici, zraven kina Metropol.

18. julija: Praznik cvetja in plva v Laškem. Turistična kmetijska prireditve v Gornjem gradu.

24. julija: Rogaška noč — veliki rogaški ples v Rogaški Slatini.

IZLETI

V nedeljo 1. avgusta prireja Turistično društvo Celje poldnevni izlet na FLOSARSKI BAL NA LJUBNEM. Odhod z Celja ob 13.00, povratek okoli 20. ure. Cena za člana 550 din, za nečlane 650 din. Prijave v Turističnem uradu v Stanetovi ulici, poleg kina Metropol.

OBISČITE BRASLOVCE.

— opozarjamo na športni ribolov in kopače v Braslovškem jezeru.

PROČILO O PROSTIH KAPACITETAH

Informacijska služba Celjske turistične zveze sporoča, da je v vseh turističnih krajih na našem področju še dovolj prostora. Zasedeni sta Zdravilišče Dobrna in Rogaška Slatina. Je pa v obeh krajih na voljo še nekaj prostora v zasebnih turističnih sobah.

IZLETNIK CELJE

PUTNIK

Nudimo vam vse turistične usluge.

Organiziramo izlete in potovanja po Jugoslaviji in v inozemstvo s turističnimi avtobusi.

— MUNCHEN — 4-dnevno avtobusno potovanje na prometno razstavo. Prijave sprejemamo do 30. VII. 1965. Vožnja bo potekala po Koroški — Lienz — Grossglockner — Salzburg — München. Zahtevajte program.

— Z osebnimi avtomobili 3-dnevno potovanje po ITALIJI, Celje — Kranjska gora — Tolmezzo — Cortina d' Ampezzo — Bolzano — Trento — ob Gradskem jezeru — Sirmione — Verona — Padova — Benetke — Trst.

— RIM — NAPOLI — POMPEJI — BENETKE — TRST, 8-dnevno potovanje z vlakom dne 3. 9. 1965. Prijave do 30. VII. 1965.

— CARIGRAD — SÓFIJA, 10-dnevno potovanje z vlakom dne 6. IX. 1965. Prijave do 1. VIII. 1965.

— PARIZ — NICA — MILANO — BENETKE, 9-dnevno potovanje z vlakom dne 13. 9. 1965. Prijave do 10. VIII. 1965.

— DUNAJ — PRAGA — BRNO — BUDIMPESTA, 7-dnevno potovanje z avtobusom dne 17. VIII. 1965. Prijave do 15. VII. 1965.

— BUDIMPESTA — KRAKOV — VARŠAVA — BERLIN — PRAGA — DUNAJ, 10-dnevno potovanje z avtobusom dne 24. VIII. 1965. Prijave do 20. VII. 1965.

— ZÜRICH — LONDON — PARIZ — MUNCHEN, 9-dnevno potovanje z vlakom dne 1. IX. 1965. Prijave do 1. VIII. 1965.

— ATENE — DELFI — LARISA — SOLUN, 8-dnevno potovanje z avtobusom, dne 3. IX. 1965. Prijave do 1. VIII. 1965.

— Tridnevna potovanja z avtobusi po AVSTRILIJI in ITALIJI — Celovec — Beljak — Grossglockner — Cortina d' Ampezzo — Bolzano — Lago di Garda — Verona — Padova — Benetke — Trst. Prijave sprejemamo za kolektive.

— TRST — BENETKE, stalni avtobusni izleti, prijave sprejemamo za kolektive in posameznike.

Prodajamo vozne ređe za prometno sezono 1965-66.

Vse informacije in prijave pri IZLETNIK-u Celje, Titov trg 3 ter poslovalnica v Velenju in Kriškem.

Za cenjeni obisk se priporoča
IZLETNIK CELJE
Titov trg 3 — tel. 28-41
nasproti avtobusne postaje

Pohištvena Industrija »GARANT«
Polzela

razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE

Pogoj: Srednja šola z najmanj 5 letno prakso.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Interesenti naj svoje prošnje vložijo v personalnem oddelku podjetja najkasneje do 20. julija 1965.

Upravni odbor Založbe Obzorja
Maribor

razpisuje delovno mesto

TRGOVSKEGA POMOČNIKA

Pogoj: kvalificirani trgovski pomočnik papirniške stroke.

Razpis velja do vključno 29. 7. 1965.

Ponudbe pošljite na naslov NASA KNJIGA, CELJE, Stanetova 10.

Krajevna skupnost Pod gradom razpisuje dve delovni mesti cestarjev, po možnosti poznanje dela na cestah, plača po dogovoru.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

OGLAŠUJTE V

Celjski tednik

Trgovsko podjetje

»TEHNOMERCATOR«

s poslovnimi enotami za
železnino
elektro material
radioaparate, televizorje in gramofonske plošče
gospodinjstvske stroje
steklo
porcelan
sanitarno opremo
barve
kemikalije
gradbeni material

čestita vsem prebivalcem občine Celje za občinski praznik — 20. julij

Atomske toplice

LEGENDA ALI PRIHODNOST?

Sicer pa — tako ali drugače — kdo bi vedel resnico. Doslej se še s takimi raziskovanji niso ukvarjali. Če bi se dejansko razvilo zdravilišče bi bilo že potrebno prodreti v zgodovino; zdaj pa še niti pravih toplic ni.

Nekaj pa je še ravnica, čeprav je niso zapisali. Prve zemetke javnega kopaljšča ali zdravilišča bi atomske toplice dobile okoli 1940., če ne bi svetovna vojna premaknila svet. Nad Pristavo pri Mestinju, v Roginski gorci se zdaj stoji Romunova vila. V njej je prebival Romun, baje je bil inženir in nekakšen aristokrat. Na takega tujca so ljudje gledali z izredno spoštljivostjo, posebno še v tistih kraljevskih časih. Dejansko je užival svojstven, tudi nekoliko skrivnostni ugled. Enkrat sem ga videl kot desetleten pobič, pa ga ne bom pozabil. Podaril mi je skrinčelji bonbonov, to pa je bil za otroka cel zaklad v tistih časih. Oče ga je dobro poznal in še je dostikrat pripovedoval o njem. Romun mu je tik pred vojno predlagal, da bi na svojo pest začela toplice. Zemljišče bi odkupila, napravila bazenček in nekaj barak. Oče je bil tako skoraj vedno brez dinarja, pa je, seveda, odrekel. Romun pa je dejal: »Za denar bodite brez skrbi. Za prvo silo bom založil, potem pa bodo že ljudje vračali. Boste videli, kako bo to imenitna reč. Ta voda je zlata vredna.« Pa ni bilo nič! Vojna je kriva tudi za to, da pri Podčetrtku ni zrasel vsaj temelj zdravilišča, morda bi bilo danes drugače.

Se Nemci so hoteli napraviti v Podčetrtku kopaljšče. Morda bi se odločili za tople vrelce, če ne bi bilo »državne« meje z Nezavisno državo Hrvatsko. Slovita mlaka pod pečino je bila onkraj minskega polja in žične ograje v obmejnem pasu. Tako pa so pričeli kopati velik bazen ob Olimšnici med Podčetrtkom in Imenim, vendar so uspeli samo z zemljskimi deli. Dogodki na Rudnici in Kozjanskem so jim pobrali moralno. Sicer pa škoda, da kopaljšča niso zgradili, daleč naokoli ni nobenega. Se danes se Olimšnica na Skofljaku ob Cvetkovih travnikih naenkrat razširi v pravokotno kotlino, ki je prerasla z vrhjem in jelševjem. Seveda tisto ne bi bilo radiaktivno športno kopaljšče.

PRVI KORAKI K SLOVESU

Kako je točno bilo, bi težko zapisali. Ze topla voda sama po sebi je bila zanimiva. Ljudje so se umivali ob izviru, nekateri so vodo pili in čutili olajšanje. Utrujenji vozniki in kofesarji so si radi z mlačno vodo oplaknili lice in vselej trdili, da mine utrujenost zelo naglo, če se zmocijo z vodo na Toplicah. V Podčetrtku pa prebiva še župnik Friderik Strnad, ki mu je brskanje med rudninami najljubše opravilo. (Se nadaljuje)

Ernest Tivaru RAZBOJNIK GUZAJ

— Halo! Halo! Spomin na svetega Antona! —
Pa ga je zmotil medklic iz občinstva: Sveti Jurij je naš patron! —

Mož se ni pustil, je kar preslišal:
— Listnica za pol milijona! Pristna koža krokodila! In podlaga prava svila! Zraven, — tukaj! — svinčnik še pripraven, — vse skup zate za dva groša! Za dva groša!

Mož je neodločno gledal zdaj listnico, zdaj prodajavca, zdaj spet ženo, ki je stala poleg in ga cukala za rokav:

— Kaj ti če listnica! Saj nimaš kaj dati vanjo! Kar naprej pojdiva! —

in ga je potegnila za seboj. Prodajavec pa za njo:

— in povrh še tole ragljico za tvojo staro, ko se skregata, ko jezik ji omaga, da si z ragljico naprej pomaga! —

Smeh! Žena takoj nazaj:

— Glej ga vraga! Ti grdoba, ti hudimar ti peklenski! —

In spet prodajavec:

— Jesih, hren in jezik ženski! —

Ljudje še bolj v smeh in osramočena mož in žena sta se kar se je dalo urno potopila v množico.

Pa bi se komu mudilo domov?! Ni vsak dan sejem! Delo bo že počakalo!

— Ti, Marička! Glej uhane zlate! In ta rinčka, kakor nalašč zate! In še brušeno zrcalce, za lepoto ogledalce, in glavnik iz želvine, da še bolj boš všeč vsem fantom! Nimaš nič po njem skomine?! In še pristna zlata broša s sedemkratnim diamantom, — vse skup zate za dva groša! Za dva groša! Kdo da več? —

Pa se Marička nazadnje res ni mogla več premagati in si je segla v nedrje po denar:

— Počakajte, — nate, — dajte! —

In ko je vzela denar, ji je hitro še nekaj stisnil v roko:

— Ker si prva, na povrh še cucelj za otroka, ko zajoka! —

Ljudje vsi v še hušji smeh kakor prej! Marička pa huda!

— O ti dedec ti nemarni! —

To je bil cirkus in teater in televizija, vse hkrati in še zastonj povrh!

Z eno besedo, sejem je bil na višku.

Zdaj ni ne sejmov več in ne moza s črnim cilindrom. Kardar se znajdem spet kdaj v deželi svoje mladosti, ga vidim vsega živega pred očmi. Vse za groš! Vse za dva groša! Zakaj jih nisem nikdar imel, teh dveh grošev!

Danes je prepozno, danes ni več moža, ki je prodajal sanje.

Stojnice, zlatorumeni leseni konjički, punčke vseh velikosti, vrtavke, možici na vrveci, ki so tako imenitno poskakovali, in lectova srca z zaljubljenimi verzi in ogledalčkom v sredi, in piškotov in cukra cele gore, pa robci vseh barv, odeje, srajce za moške, čipke za ženske, blago za obleke, trakovi. Molitveniki rdeče ali zlato obrezani, taki, da si lahko brez očal bral nanje, in rožni venc, rožnih vencev za dve pobožni fari dovolj! In žeg-

prijel za vsako delo. Prav zdaj ima drva pri zdravniku. Dr. Ipa-
vic je dober človek, sam od sebe mu je vnaprej plačal, dva gol-
dinarja mu je dal na račun. Kaj se pa tistale ženska toliko obira
po sejmu? Od kje le je? Hodi pa že tako kot slon! In zobje
jo menda bolijo, vsa je obvezana, da se ji komaj nos vidi izpod
rute. Zdaj jo je mahnila proti živinskemu sejmišču. Morda mo-
ža išče.

Po obedu je bila množica že precej bolj redka. Tu in tam
si še videl mešetarje, ki so skakali od prodajavca do kupca in
od kupca nazaj k prodajavcu, jima nekaj šepetali na uho, pa
še enkrat šli tipa živinčce pod podbradkom in čez križ in za
vamp in vime, trgali šop bankovcev kupcu iz rok in mahali
z njim prodajavcu pred nosom, se predušali, jima s silo vlekli
roke vkup, pokali po njih, se po stokrat odmaknili in spet vr-
nili, — kakor so pač pravila za to kupčijo. Včasih so nazadnje
le prišli skup in si udarili v roke, ali pa ni bilo nič in je gnal
kmet živinčce raje nazaj domov kot bi ga dal v brezcezen.

Kaj tista obvezana babnica v kočmajki stika vsepovsod? Cekar
ima še vedno prazen! Kovačkov Tonček je stopil za njo,
pa ga je menda opazila ali kaj, naenkrat je ni bilo nikjer več,
kakor da se je v zemljo vdrla.

V gostilni je šumelo kakor v panju. Pili so likof, stari znan-
ci so se znašli in si vedeli povedati toliko vsega tega. Pogovor
med prijatelji je kakor kruh.

Razpoloženje je polagoma rastlo. Kazalci na uri so se pre-
mikali naprej, neopazno, nezadržno.

Tonček je že nameraval proti domu, nič čudnega, bil je že
od zgodnjega jutra na nogah. Četrta vina bi se mu zdajle prileg-
lo. In zaslužil si ga je tudi. Samo da je dan srečno minil. Vse
je bilo v redu. Stopil je v gostilno prav na spodnjem koncu
trga, se usedel k prvi mizi, kjer je bilo kaj prostora. Stari Fen-
drih iz Rifnika mu je ponudil piti. Tonček je nazdravil, dvignil
kupico, jo nastavil k ustom in pri tem slučajno pogledal proti
vratom. Spet tista ženska s praznim cekarjem! Tu nekaj prav
gotovo ni v redu! Prav tihotapila se je ven, opazil je njen po-
gled, nekaj mu ni ugajalo v njem. Odpil je pol kozarca, še do-
točil in rekel:

— Pridem hitro nazaj! —

Pa ga ni bilo nikoli več!

Stopil je za žensko, ta je hitela, bila že dvajset metrov pred
njim. Ozirala se je in ga je seveda videla, pa je začela stopati
še hitreje.

Tonček s svojo bolečo nogo ni mogel tako naglo, vendar jo
je kar dobro pobiral. — Vraga! Saj to sploh ni ženska!

— Hej, ti! Stoj!

Ženska je bila zdaj že na travniku in se je spustila skoraj
v tek!

Tonček za njo! Bila je naenkrat prava dirka. Ženski se je
opletalo krilo med noge in ni mogla več teči. — Tonček je bil
že tesno za njo! Dohitel jo je, ji potegnil ruto z glave in jo —
spoznal!

nančki iz porcelana in prekrasne svete podobe za pod okvir,
sveti Jurij na belem konju s sulico prebada živozelenega zmaja,
ki se mu/zvija pod nogami in mu kaže za vatel dolg jezik, pa
Marija sedem žalosti, sedem s krvjo nakapanih mečev prebada
njeno srce, ona pa se ti smehlja tako rajskomilo in prijazno,
kakor da se to nje prav nič ne tiče! — Pa sveti Florijan, ob
nogah mu gori hiša, do neba švigajo ognjeni zublji, mož, žena,
stari oče, kopica otrok, vsi obupno vijejo roke k svetniku, naj
pomaga, on pa vliva iz svoje golide debel curek namesto v
ogonj po njih! Ni dovolj, da so siromaki pogoreli do žeblja,
zdaj bodo pa še do kože premočeni! Udri, palica, po siromaku!

In koši in cekarji in cajne in slama in ostanki sena po tleh,
in rumene luže in konjske fige in razmazani kravjeki, — v tej
gneči človek res ni mogel paziti, kam stopi. Pa mukanje lačne
govedi, blejanje ovac, rezget konj, ki stojijo privezani ob vozo-
vih, in grebejo s kopiti, pa otroške trobente in piščalke, pa klici
prodajavcev drug čez drugega, pa pozdravljanje znancev, ki so
se srečavali in zaradi gneče niso mogli drug do drugega, vpra-
šanja, odgovori, vmes jok otroka, ki ga je ljudski val odtrgal
od materinega krila, — vse se je zlivalo v en sam šum. Kakor
hosta v vetru.

In med vso to pisano množico je počasi stopalo oko posta-
ve, občinski policaj Kovačkov Tonček. Gledal in pazil je na
desno in levo, zdaj prikimal temu, zdaj odzdravil drugemu
znancu. V daljši pogovor se z njimi ni spuščal, ni bilo časa.
Uzmovičev se ne zmanjka na svetu! Skoraj na vsakem sejmu
so se zgodile tatvine, žep prerezan, denarnice pa nikjer! Še lan-
sko leto je bil gospodar s Kalobja ob uro z verižico vred, na
verižici je bil srebrn konjiček za obesek. Devet goldinarjev in
pol je bil dal zanjo in nikoli več je ne bo videl!

Vročina je pritiskala vedno bolj. V zvoniku je najprej za-
hrehčalo, nato pa je udarila ura dvanaajstkrat. Potem se je ogla-
sil še zvon in spomnil ljudi, da so lačni in trudni ter da bi bilo
dobro kam sestiti in podpreti se. Gostilne so se na mah napol-
nile. Kar je bilo ljudi iz bližnje okolice, so počasi odhajali do-
mov, oni od bolj daleč pa še niso vsega nakupili. Nekateri so
nalašč čakali poldneva, da so si lahko privoščili — dovolj na
redke čase! — pečenko. In popoldne bo blago gotovo cenejše,
da ni treba vlačiti nazaj.

Tonček ni šel domov k južini, usedel se je v senco lipe pred
cerkvijo in privlekel iz žepa kos kruha in rezino slanine. Ni
neslo! Treba je bilo varčevati na vseh koncih. Tonček je svoj-
čas služil pri pontonirjih v Ptuj, celo do kaprola je prišel! Pa
mu je zadnje leto njegove službe pri cesarskih manevrih padlo
težko bruno na nogo in od takrat je majceno šepal, ravno to-
liko, da so ga odpustili od vojakov. Potem pa je dobil to službo
na občini. Dopoldne je moral biti na razpolago županu, popol-
dne je bil pa prost in je hodil ljudem kaj pomagat, da je še po
strani nekaj zaslužil. Treba je bilo nasititi sedem lačnih klju-
nov in to vsak dan! Znal je po tesarskem in sploh bil priden,

— O vraga! Saj ti si pa — Guzaj! Zdaj te imam, ti tat pre-
kleti! —

Guzaj se je otresel napadavca in siknil med zobmi:

— Nimaš me še! Pusti me pri miru, ti pravim, drugače ti
bo žal! —

Tonček ni bil strohopetec, in močan je bil tudi. Pograbil je
Guzaja z eno roko spredaj, z drugo za ovratnik, ta trenutek pa
je Guzaj segel v cekar po pištolo in ga ustrelil v prsa!

Nekdo je iz hiše slišal kričanje in strel in poklical ljudi.
Naenkrat jih je bilo polno okrog ranjenca, ženska se je pa
v divjem begu pogнала v hosto in izginila v goščavi.

— Guzaj... Gu-zaj me je... V babo je bil preoblečen...
Samo to je še povedal in izdihnil v mlaki krvi. Krogla iz
pištote mu je raztrgala pljuča in žile.

Strašna novica se je kakor ogenj naglo razširila po trgu.
Guzaj ne več samo tat, temveč tudi morivec!

In odslej so matere strašile svoje otroke, če jih niso hoteli
hitro ubogati:

— Čakaj, bo Guzaj prišel po tebe, če ne boš priden! —

Tončkovo truplo so prinesli v mrtvašnico na Botričnici,
kjer je čakalo na raztelesenje in sodnijski zapisnik.
Solarji so tisti dan po končanem pouku namesto domov
leteli k Botričnici! Marija Cretnik, pozneje poročena Kroflič,
takrat dvanaajst let stara, se mi je še čez dolga leta potožila, da
se ni dalo čisto nič videti, ker je bilo toliko pajčevin na edinem
oknu mrtvašnice.

Tisti, ki imate te stvari čez, poskrbite vendar, da bodo ok-
na na javnih poslopih čista in snažna, naj otroci vidijo in si
zapomnijo in vtisnejo v spomin, kam pripelje razbojništvo.

Dr. Ipa-
vic pa je moral za svoja drva dobiti nekje drugega
žagarja. In mu seveda še enkrat plačati, od uboge vdove ven-
dar ni mogel terjati denarja nazaj.

.5. poglavje

GUZAJ JO SREČNO ODNESE

Guzaj bi bil silno rad videl svojo mater. Rad jo je imel
in smilila se mu je, ko so žandarji kar naprej hodili okrog
koče in jo na vsak način hoteli prisiliti, naj pove, kje je sin
skriva. Vse so pretaknili, še po večkrat, hlev, listnjak, še na
prazno pojato so šli gledat, v koči pa sploh vsak kotiček. Se-
veda ga ni bilo nikjer. Guzaj je dobro vedel, da se ne sme pri-
kazati, da ga čakajo. Si ni upal blizu. Bolj od daleč je pa ve-
čkrat oprezal, pa se mu je vedno zdelo kaj sumljivo. Ljudje so
bili zaradi Kovačevega še močno razburjeni, pa tudi tistih sto
petdeset goldinarjev se jim je ljubilo, ki jih je oblast razpisala
kot nagrado sistem, ki bi dobil Guzaja živega ali mrtvega v
pest. Sto petdeset goldinarjev je bil takrat že velik denar!

16. 7. 1965 — št. 28
Časopis je ustanovil okrajni odbor
SZDL. Izšel je 2. 6. 1945 kot »Nova
pot«, do 1955 kot »Savinjski vestnik«
in dalje kot »Celjski tednik«. S 1. ja-
nuarjem 1965 ga soustanavljajo občine:
Mozirje, Laško, Celje, Sentjur pri
Celju, Šmarje pri Jelšah, Zalec in OO
SZDL Celje. — Urejujejo: Rudi Leš-
nik, glavni urednik; Drago Heibar,
odgovorni urednik; Borivoj Wudler,
tehnični urednik; Ivica Burnik, Jože
Klančnik in Janez Sever. — Tednik
izhaja ob petkih. Izdaja in tiska CP
»Celjski tisk«. — Uredništvo in upra-
va: Celje, Trg V. kongresa 5, poštni
predal 152. Telefon: 23-72. Tekoči rač-
un 603-11-1-656. Cena posamezne šte-
vilke 30 din. Letna naročnina 1.200 din;
polletna 600 din; mesečna 100 din. Ino,
zemstvo 2.400 din. Rokopisov ne vra-
čamo.

Kljub težavam - optimistično v ekonomsko reformo!

NEKAJ MISLI O VZROKIH GOSPODARSKEGA STANJA IN O POLOŽAJU OB KATEREM SE BODO OB PREDVIDENI EKONOMSKI REFORMI ZNAŠLA NEKATERA CELJSKA PODJETJA

Številni in različni so vzroki, ki so povzročili v razvoju našega gospodarstva takšno situacijo, da smo v današnjih pogojih primorani izvršiti posamezne korekture v ekonomskem sistemu samem. Nahajamo se pred gospodarsko reformo, katere osnovni namen je, da v gospodarstvu ponovno vzpostavimo stabilizacijo in takšne odnose, ki bodo zagotavljali nadaljnjo uspešno rast materialnih temeljev našega sistema socialistične demokracije. Predvidena ekonomska reforma ne pomeni spremembo gospodarskega sistema, temveč samo njegovo dopolnitev. Reforma bo obstoječi sistem dopolnila na višji ravni, njegovo bistvo — samoupravni odnosi — pa bodo v bodoče dobili še večji poudarek, še konkretni in vsebinsko bogatejši izraz.

Oglejmo si v najsplošnejših obrisih nekaj glavnih vzrokov, katerih posledice so narekemale predstojajo ekonomsko reformo.

Obseg investicij je kljub stalnemu opozarjanju posameznih družbeno-političnih institucij rasel preko svojih realnih meja, kar je povzročalo našemu gospodarstvu nemalo težav. Struktura investicij ni bila vedno vsklajena z našimi najnujnejšimi potrebami. Velik del zbrane akumulacije se je pretakal v neproizvodna področja, namesto, da bi prvenstveno zagotavljali vlaganja v tiste panoge, ki bi v današnjih pogojih gospodarjenja, tehnologije in ob upoštevanju vpliva mednarodnega trga, kar najhitreje vrnile vložena družbena sredstva. Gradili smo objekte katerih obstoj niso vedno narekovali ekonomski razlogi, temveč so se v posameznih primerih uveljavljali tudi politični momenti.

Na področju negospodarskih vlaganj (investicije v objekte družbenega standarda) smo tudi v Celju prekoračili naše realne možnosti. Upoštevali smo prvenstveno naše potrebe in nužnost gradnje posameznih objektov. Istočasna gradnja študijske knjižnice, Ekonomske srednje šole, delavnic Tehnične srednje šole, drsališča in tribune na stadionu Borisa Kidriča, je nujno povzročila to, da so se že itak nezadostna sredstva še naprej razdeljevala med posamezne objekte. Prav gotovo bi realen prioriteten red (ki ga pa spričo pomembnosti objektov verjetno ni lahko sestaviti) odpravil marsikatero težavo in problem, ki smo si ga z istočasnim, hkratnim vlaganjem v vse objekte naprtili.

Velik in predvsem negativen vpliv na razvoj gospodarstva je imela tudi politika cen. Blagovni značaj gospodarstva je nujno zahteval sprostitve delovanja tržnega mehanizma, v katerem se cene formirajo na osnovi zakona ponudbe in povpraševanja. Vendar pa smo iz različnih vzrokov sam tržni mehanizem, oziroma njegovo delovanje omejevali z administrativnimi predpisi, kar je povzročilo pri formiranju cen precejšnja notranja protislovja. Določeni proizvodom so se cene prosto formirale, medtem ko je bila cela vrsta industrijskih proizvodov pod stalno kontrolo cen; enako je bilo tudi z nekaterimi surovinami. Delovanje dveh faktorjev na področju formiranja cen (zakon tržnega mehanizma in administrativni ukrepi) je imelo za posledico to, da so posamezne gospodarske organizacije (na našem področju predvsem Zelezarna Store, Tovarna emajlirane posode in druge) nabavljale reprodukcijski material za svoje proizvode po prosto formiranih cenah (ki so praviloma stalno naraščale) rezultate svojega dela pa so prodajale po tako imenovanih »plafoniranih cenah«. Mar ni absurdno in nevzdržno, da na primer Tovarna emajlirane posode pri današnjih cenah surovin, prodaja svoje proizvode po plafoniranih cenah (uradno določenih) iz leta 1953!

Prekomerno zaposlovanje delovne sile in s tem v zvezi ekstenzivno širjenje gospodarstva je tudi prispevalo svoj delež k poglobljanju težav v ekonomskem razvoju naše dežele. Pritisk in priliv delovne sile s podeželja je bil prevelik. Namesto, da bi gospodarske organizacije povečevale obseg proizvodnje z boljšo organizacijo dela, z izboljšavo tehnoloških postopkov in z aktiviranjem ostalih faktorjev, ki vplivajo na povečanje proizvodnje, so obseg produkcije praktično povečali samo z večanjem števila zaposlenih. Ker se je število novozaposlenih stalno povečevalo, se je večal tudi obseg osebnih dohodkov (delež produktivnega prebivalstva je v odnosu na celotno populacijo stalno rasel) kar je povzročilo velik pritisk na blagovne fondе. Prekomerno povpraševanje po posameznih artiklih, ki jih je bilo v naših trgovinah premalo, je imelo za posledico povečanje cen, ker so bili potrošniki pripravljani posamezne življenjske potrebne proizvode plačevati tudi po višjih cenah. Na tak način ustvarjen začarani krog, ki se je vedno bolj širil, je bilo mogoče razbiti samo s tako radikalnim ukrepom, kakršen je bil odlok Izvršnega sveta o »zamrznjenju cen«. Upoštevati pa je potrebno, da lahko pomeni tak odlok (ki v bistvu zatre delovanje celotnega tržnega mehanizma) samo začasno rešitev situacije in predstavlja samo stopnično v sklopu celote ukrepov, ki vodijo k stabilizaciji našega gospodarskega razvoja.

Nemalo težav je povzročilo (in jih še povzroča, gledano s stališča ekonomike kot celote) nasprotje med stopnjo rasti produktivnosti dela in med stopnjo povečevanja osebnih dohodkov. Ker so življenjski stroški permanentno naraščali (posebno v lanskem letu) so se s tem vedno bolj slabšali življenjski pogoji tistim zaposlenim, katerih dohodki so bili najnižji. Socialni

duktivnosti. V Cinkarni na primer je lansko leto produktivnost dela narasla po stopnji 8,9%, osebni dohodki pa so se (zaradi že omenjenih socialnih razlogov) povečali kar za 40%! Če izvršimo isto primerjavo za daljše časovno obdobje (od leta 1961 do konca leta 1964) ugotovimo, da so se v istem podjetju osebni dohodki povečali za 100%, medtem ko je produktivnost dela narasla samo za 62 odstotkov. (Primer navajam samo kot ilustrativen, v nobenem primeru pa ne kot tipičen, ker je tako ali podobno, predvsem pa še slabše stanje v marsikaterem drugem podjetju!)

Se in še bi lahko naštevali ter analizirali posamezne vzroke, ki so vplivali na težave, ki jih danes v našem gospodarstvu imamo, vendar nam omejenost prostora tega ne dopušča. Oglejmo si sedaj kakšna bo predvidoma situacija v gospodarskih organizacijah na osnovi okvirnih instrumentov, ki se predvidevajo.

Predlogi za spremembo posameznih instrumentov v gospodarstvu (sprememba paritete in celotna devizna reforma, zmanjšanje obresti na poslovne sklade, odprava medfaznega prometnega davka ter njegova preorientacija iz proizvodnje v potrošnje, zmanjšanje carinske stopnje itd.), ki so jih gospodarske organizacije dobile, so seveda samo orientacijski in niso dokončni. Zato je potrebno tako tudi ocenjevati izračune, ki iz njih izhajajo. Stevilke, ki so jih v gospodarskih organizacijah izračunali, so samo ilustrativne, vendar pa kljub temu močno zgovorne. Ker bo ostalo bistvo reforme, ki je razvidna iz podanih predlogov neizpremenjeno, potem bo ne glede na stopnjo posameznih sprememb pri ekonomskih instrumentih tudi tendenca rezultatov, ki iz reforme izhajajo, vsaj približno taka, kakor se kaže na osnovi že danes znanih podatkov.

vidnim carinskim olajšavam v novih pogojih dražje uvažale reprodukcijski material, medtem ko bodo izvažale po istih, oziroma samo deloma spremenjenih cenah. Obseg dohodka se bo zaradi tega (in zaradi drugih faktorjev) seveda bistveno zmanjšal. Velik vpliv na obseg dohodka bo imela tudi višina cen na notranjem trgu. Od tega je odvisno pravzaprav vse! Če se bo višina posameznih prodajnih cen še vedno administrativno odredila in se pri tem ne bo upoštevalo reprodukcijskih cen in ne cen na svetovnem trgu, potem se bo tudi v bodoče dogajalo to, da se bo akumulacija zaradi oviranega delovanja ekonomskih zakonov, pretakala iz enih panog v druge. Bistveni preliv akumulacije med posameznimi panogami so sicer predvideni (preliv akumulacije iz predelovalne industrije v ekstraktivno) vendar bo ta preliv na razvoj gospodarstva deloval stimulatивно.

Če pogledamo kakšna bo situacija v nekaterih večjih podjetjih v celjski občini (Zelezarna Store, TEP in Cinkarna) potem lahko za vse tri postavimo enoten odgovor: obseg celotnega dohodka podjetij bi se na osnovi obstoječih in predvidenih cen ter na osnovi ostalih predvidenih ukrepov, znatno pomanjšal. Najvišjo stopnjo padca bi zabeležila TEP, za njo Zelezarna Store, medtem ko bi bila situacija v Cinkarni v odnosu na prej omejeni podjetji, relativno najboljša, še posebno, če bo Cinkarna uspešno pravčasno aktivirala skoraj dograjene nove kapacitete. Veliko bremenitev dohodka bodo predstavljali tudi stroški v zvezi s podražitvijo električne energije in transporta. Ta tri podjetja bodo predvidoma imela samo zaradi povečanja teh dveh postavk približno za milijardo večje izdatke, oziroma stroške.

Pogledati pa je potrebno situacijo tudi z druge strani. Sprostitve posameznih instrumentov (sprostitve pri prometnem davku, zmanjšanje obresti na poslovne sklade in zmanjšanje stopenj prispevka družbeni skupnosti ter drugi) pa bo gospodarskim organizacijam prinesla tudi pozitivne posledice. Težave, v katerih se bodo znašle nekatere gospodarske organizacije v začetku izvajanja reforme, bodo prehodnega značaja in jih bo kot takšne potrebno tudi ocenjevati. Vendar pa jih ne smemo podcenjevati in ne omalovaževati!

Ker se bodo gospodarske spremembe vršile enotno in istočasno na celotnem našem gospodarskem prostoru, bo njihov vpliv in učinek v končnem rezultatu za družbeno skupnost kot celoto prav gotovo pozitiven. Težave v posameznih podjetjih in panogah se bodo postopoma zmanjševale, dokler se ne bodo povsem odpravile. Vendar pa povsod ne bo tako! Podjetja, ki niso rentabilna že v sedanjih pogojih, bodo ob novih, ko bo računica edino merilo obstoja in delovanja nujno morala propasti. Končno nas bodo ekonomski zakoni pripeljali do tega, da bomo radikalno izvajali to, kar do danes v glavnem ni bila naša praksa: da bodo obstajale in delovale lahko samo tiste gospodarske organizacije, katerih rezultati poslovanja bodo pozitivni. Na osnovi izračunov, ki obstajajo za področje celjske občine, do likvidacije posameznih podjetij predvidoma ne bo prišlo.

Pojavljajo pa se v zvezi s predvideno gospodarsko reformo tudi že nekateri problemi, o katerih je potrebno spregovoriti nekaj besed. Kljub temu, da v gospodarskih organizacijah v glavnem ne bo prišlo do odpuščanja delovne sile in bo stopnja zaposlenosti ostala na današnjem nivoju, pa smo že ugotovili posamezne primere odpuščanja zaposlenih delavcev. Ob tem problemu pa nam se postavlja

vprašanje: kakšni naj bodo kriteriji, na osnovi katerih bi vršili posamezne odpuščitve, če bo resnično potrebno. Da bi kot osnovo za odpuščanje jemali kriterij število zaposlenih članov v družini, ni sprejemljivo. Res je, da lažje izhajajo pri današnjih cenah tiste družine, kjer sta zaposlena, oba zakonca, vendar pa nam to ne more služiti kot osnova po kateri bi določali, kdo bo ob eventualnem odpuščanju delovne sile tisti, ki bo moral zapustiti podjetje. Prav tako je nevzdržen kriterij, da bi odpuščali predvsem tiste, ki imajo doma krpno zemljo kot dopolnilo za lažje preživetje. Izjemoma bi ta kriterij lahko uporabili v tistih primerih, kjer je velikost posestva zadostna, da omogoča eksistenco zaposlenemu in njegovi družini. Ob današnjih pogojih in ob nalogah pred katerimi bodo gospodarske organizacije stale v bodoče, ko bodo morale še bolj kot doslej razmišljati o iskanju notranjih rezerv, je edini sprejemljivi kriterij za odpuščanje: uspešnost in učinkovitost dela posameznika.

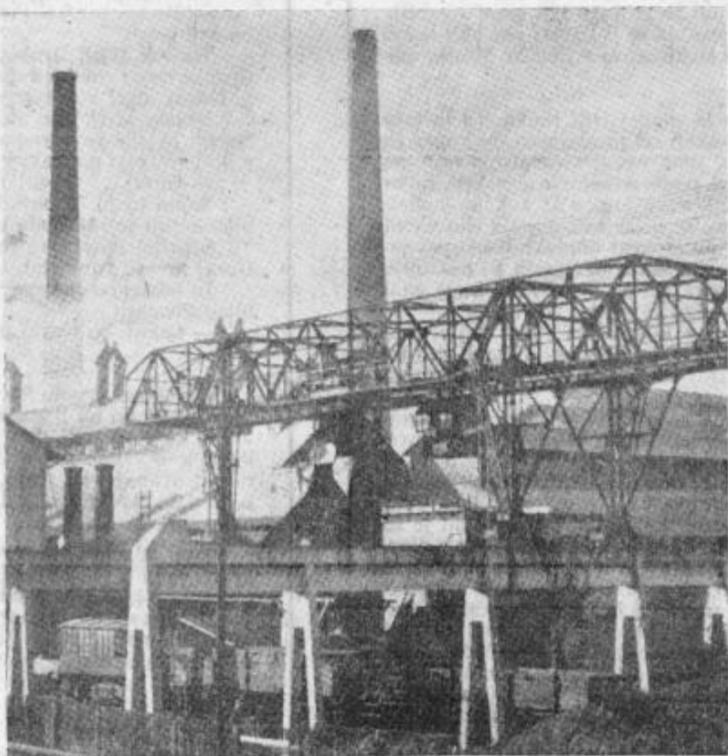
Upoštevanje tega kriterija izključuje vprašanje števila zaposlenih v družini in to, če ima kdo doma svoj mali kosček zemlje. Gospodarske organizacije naj tehtno preanalizirajo učinkovitost dela posameznika in odpuščajo iz proizvodnje (enako tudi iz neproizvodnje — uprava) tiste zaposlene, katerih efekti dela niso v skladu z zahtevami, ki se pred njih postavljajo. Se en problem se pojavlja, ki kaže nanj posebej opozoriti.

V zadnjem času smo imeli ponekod v Sloveniji primere, da so gospodarske organizacije o posameznih važnejših vprašanjih iskale odločitev zaposlenih na osnovi referendumov. Ker se lahko ta demokratična institucija čestokrat izkorišča v namene, ki v resnici skrivajo za sabo razne tendence, ki so našemu razvoju in posameznim gospodarskim organizacijam v bistvu v škodo, je nujno potrebno, da politični in samoupravni organi znotraj podjetja dobro pretehtajo, kdaj se bodo te najdemokratičnejše oblike neposrednega odločanja zaposlenih res posluževali. Ker se pri referendumu zaposleni opredeljujejo s kratkim »da« ali »ne«, je prav mogoče izkoristiti in postaviti pred nje take probleme, ki jih je mogoče uspešneje in nič manj demokratično reševati preko samoupravnih organov. Tam, kjer se bodo morda za referendum odločili, naj v polni meri upoštevajo to, da je lahko resnično in najobjektivnejše informiranje zaposlenih edini faktor, ki lahko zagotovi, da bo odločitev kolektiva res demokratična in po vsebini najracionalnejša in progresivna.

Zivljenjski standard bo v prehodnem obdobju uveljavljanja ekonomskih ukrepov prav gotovo prizadet, vendar je bistvo vseh ukrepov ravno v tem, da izvršimo v okviru daljnosežnejšega procesa, tako stabilizacijo v naši ekonomiki, katere rezultati bodo imeli pozitiven vpliv na nadaljnji rast življenjskega standarda.

Samo s smotno in dobro organizirano politično akcijo, bomo naše delovne ljudi lahko pravčasno in objektivno seznanili z vsebino in pomenom posameznih ukrepov naše ekonomske reforme. Začetne težave bo mogoče uspešno prebroditi samo ob najučinkovitejšem mobiliziranju vseh subjektivnih sil, posebno komunistov, katerih naloge in odgovornost bodo v zvezi z reformo precejšnje. Vsi delovni ljudje pričakujejo od reforme kar najboljše rezultate in kljub poznavanju začetnih težav optimistično gledajo na naš nadaljnji ekonomski in družbeno-politični razvoj.

BERNARD STRMCNIK

in drugi razlogi so narekovali, da smo šli v posamezne akcije za dvigovanje osebnih dohodkov najnižjim kategorijam. Tako umetno povečevanje dohodkov, ki pa je bilo zaradi naraščanja življenjskih stroškov potrebno in nujno, pa je povzročilo samo še nadaljnje poglobljanje nasprotja med rastjo produktivnosti dela in med stopnjo rasti osebnih dohodkov.

Na področju celjske občine imamo podjetja, kjer so se osebni dohodki za pet, šest ali celo večkrat dvignili nad stopnjo porasta pro-

ces izvajanja same reforme bo obsegal daljše časovno obdobje. Zaporedje sprejemanja posameznih zakonov in uredb bo tako, da bo zagotavljalo enotno in organsko rast celotnega gospodarskega sistema. Dejstvo je, da se bodo posamezne gospodarske organizacije znašle ob začetku reforme v položaju, ki bo vse prej kot zavidanja vreden. Sprememba paritete (1 dolar za 1.200 din) in uvedba enotnega dinarja bo imela za posledico, da bodo določene gospodarske organizacije, kljub pred-

Kovinsko podjetje

»KLIMA«

CELJE

iskreno čestita vsem občanom
iskreno čestita vsem občanom
k prazniku občine - 20. juliju
k prazniku občine - 20. juliju

Industrijsko podjetje

ZLATARNA

CELJE

iskreno čestita za občinski praznik -
20. julij

Izdeluje: zlati in srebrni nakit ter
srebrni jedilni pribor

IFA

Industrija finomehaničnih aparatov

Celje

izdeluje:

- opremo za projektivne biroje
- risalne aparate v treh velikostih za formate A-0, A-1, A-2
- opremo za varilno tehniko suhe varovalke
- vodne varovalke, keramične vložke
- avtomatski gorilec IFA - G 25

Priporoča se IFA -
industrija finomehaničnih aparatov
Celje. Informacije telefon 25-96.

Splošno obrtno podjetje

OBNOVA CELJE

z vsemi svojimi obračunskimi enotami

čestita vsem občanom ter delovnim kolektivom
za občinski praznik - 20. julij

Cestno podjetje v Celju

čestita občanom k prazniku občine Celje

Za gospodarske organizacije in družbeno
politične skupnosti izvršujemo asfaltna in
druga dela s področja nizkih gradenj

Tovarna volnenih odej

Škofja vas pri Celju

čestita vsem občanom za občinski praznik
20. JULIJ

Vsem občanom iskrene čestitke za
občinski praznik - 20. julij
kolektiv obrtnega podjetja
STEKLAR CELJE v Trbovljah in Velenju
s poslovalnicami v Trbovljah in Velenju

CELJE

na svoje kvalitetne proizvode:
priporoča svoje kvalitetne proizvode:

za šole
za pisarne
za gospodinjstva

Zaščitni znak
Zaščitni znak

znak kvalitete
znak kvalitete

Celje v dvajsetih svobodnih letih

Čas merimo po letih, desetletjih, stoletjih, tisočletjih, zgodovino po razdobjih, ki jim služijo časovne mere samo za okvir. Starejša razdobja so bila dolga, zelo dolga, novejša pa krajša, čedalje krajša. Čeprav se individualno življenje daljša, vendar zelo hitro živimo in s svojim dejanjem in nehanjem napolnjujemo čas — oboje je sicer v medsebojni zvezi.

Pravimo, da je zgodovina pot napredka. To je relativno res. Gremo naprej, toda preko mnogih zablod, preko žrtev in naporov prihajamo v svetlejši dneve.

Ali to tudi osebno vedno občutimo? Nikakor ne! Človeška duševnost je močno prilagodljiva in se neprestano slabo zaveda sprememb. To velja zlasti za mladino, ki občuti samo sedanost in živi v njej. Starejši imajo zaradi lastnih doživetij močnejši čut za povezavo preteklosti s sedanostjo, vendar njihova kritičnost često dobiva obratno smer, preteklost radi stavijo nad sedanost, zlasti če so mučno subjektivne nature — saj v preteklosti so bili mladi in polni prekipeljavosti!

Ako hočemo biti pravični preteklosti in sedanosti, ako hočemo prav vrednotiti tisto, kar imenujemo napredek, moramo stopiti iz svoje subjektivnosti in poiskati objektivna dejstva: ugotoviti moramo, v kakih pogojih so ljudje nekaj živeli, pod kakimi pogoji žive sedaj, ne glede na to, kako srečne se počutijo.

Ko motrimo svet s tega stališča, moramo ugotoviti zares velik napredek. To velja tudi za našo domovino, prav gotovo tudi za Celje in njegovo prebivalce. Zadnja dvajseta leta so jim prinesla ogromen napredek. Nikakor ni šlo vedno gladko, bilo je mnogo objektivnih ovir, a tudi subjektivnih ni manjkalo.

Kakor v vsej svoji zgodovini je bilo Celje tudi v povojni obnovi v centru svoje prirodne pokrajine. Skrbelo je za njen razvoj in svoj napredek.

Najočitnejši znak za to je pogled na mesto. Velika zazidana področja ga izpričujejo, o tem pa govori tudi število prebivalstva. V dvajsetih letih se je potrojilo. Kljub tarnanju, ki ga je še slišati tu in tam, živi mnogo bolje, kakor je živelo pred vojno. Res je, so še med nami ljudje, ki jih hudo tarejo brige, toda družba daje košček kruha vsakomur, ki ga ne zametuje, tudi tistim, ki zaradi onemoglosti ali težkih, nepreračunljivih življenjskih neprilic ne morejo več delati.

Za napredek je bila potrebna organizacija: upravno-politična, gospodarska in družbena, kultura in vzgojno-moralna.

Stara upravno-politična organizacija, ki notranje niti ni bila močna, je okupator razbil; kar je sam ustvaril, je bilo začasno in nasilno. Na borbenem terenu je nastala nova organizacija v skladu s socialističnimi načeli Komunistične partije in prizadevanji Osvobodilne fronte. Po osvoboditvi se je organizacija prenesla v mesto, se po potrebi spreminjala in dopolnjevala, ne izoliramo, ampak v povezavi z našim celokupnim razvojem.

S terena je prišel v Celje okrožni odbor Osvobodilne fronte, ki je imel široko in globoko odgovornost. Okrožje je izprva obsegalo petnajst okrajev: Celje — mesto, Celje — okolico, Zalec, Vransko, Gornji grad, Soštanj, Slovenj Gra-

dec, Slovenske Konjice, Laško, Trbovlje, Smarje, Kozje, Sevnico, Brežice in Krško.

Dne 6. septembra 1945 se je število okrajev skrčilo na sedem, kajti okraj Krško, je prišel k novomeškemu okrožju, nekaj okrajev se je pa združilo. Dne 27. februarja 1946 je odpadel tudi Slovenj Gradec in okraj Soštanj in Gornji grad sta se združila. Tako je ostalo samo pet okrajev.

V svoji zadnji fazi celjsko okrožje torej ni več obsegalo Posavje, pač pa revirsko Posavje s Hrastnikom, Trbovljami, Zagorjem in Radečami, toda brez litjskega področja.

Okrožje je obstajalo do 23. januarja 1947 in ga je vodil okrožni odbor OF. Ko je bilo ukinjeno, je del njegovih funkcij prešel na republiko, del na okraje.

Od 23. februarja 1949 do 13. januarja 1951 so vloge bivših okrožij imele oblasti. Področje bivšega celjskega okrožja je bilo v ljubljanski oblasti s štirimi okraji: Celje — mesto, Celje — okolica, Mozirje in Trbovlje, v mariborski pa z okrajem Poljčane (kot naslednikom okrajev Konjice in Smarje).

Po ukinitvi oblasti je padla težina uprave na okraje in krajevne ljudske odbore, ki so jim 12. aprila 1952 sledile večje občine.

Okraj Celje — okolica je imela v naslednjih letih združevalno vlogo in si je sčasoma priključil vse okraje področja bivšega celjskega okrožja razen revirskega Zasavja, ki je prišlo k Ljubljani.

Priključeni so bili okraji: Laško, Zalec in Vransko že 6. septembra 1945, večina okraja Poljčane 12. aprila 1952, okraj Celje mesto 26. marca 1954, okraj Soštanj, obsegač Saleško in Gornjo Savinjsko dolino, 28. junija 1955, tri posavske občine (do 28. junija 1965 okraj Krško) 17. decembra 1962, področje Radeč kot del občine Laško.

Dne 1. marca 1965 je nehal poslovati okraj Celje, njegovo delovno dediščino so prevzele občine, zlasti občina Celje, ki ji po prirodni pomembnosti pripada naloga, da glede skupnih zadev v nekateri konfederaciji svobodnih občin koordinira delo v njihovih skupnih zadevah.

Celjska občina je naslednica okraja Celje — mesto, ki se je ob svojem nastanku ujemal s predvojno občino Celje, nastalo v jeseni 1934 po združitvi občine Celje mesto z občino Celje okolica.

Tudi celjski mestni odbor OF je nastal na okoliškem borbenem terenu, odkoder je po osvoboditvi prišel v mesto in se izpopolnil.

Se zakon z dne 6. septembra 1945 daje okraju Celje mesto točno predvojni obseg. Potem pa je teritorij rasel.

Dne 14. septembra 1946 je bil priključen del katastrske občine Teharje: Cret, del Teharja samega in del Zavodna; dne 25. septembra 1949 sta prišla k Celju Tremarje in del Levca; dne 19. aprila 1952 so sledile Spodnje Trnovlje; v jeseni 1953 so bile Celju priključene tri samostojne občine: Skofja vas, Smartno v Rožni dolini in Store, toda ko je 26. marca 1954 Celje — mesto izgubilo značaj okraja in se združilo z okrajem Celje — okolica v nov okraj Celje, so te tri občine zopet postale samostojne. Ko pa so bile z zakonom z dne 28. junija 1955 ustanovljene velike občine ali komune, so te občine zopet prišle k Celju.

Dne 24. septembra 1958 so občino Celje zopet povečali s tem, da so ji priključili občino Vojnik, ki je nastala leta 1955 iz štirih manjših občin: Vojnika, Frankolovega, Strmca in Dobrne.

V vodstvu okraja Celje — mesto je mestnemu okrajnemu odboru OF sledil 5. avgusta 1945 izvoljeni mestni narodno-osvobodilni odbor, ki je na osnovi Splošnega zakona o ljudskih odborih leta 1946 dobil naslov mestnega ljudskega odbora (MLO), ki mu je bil na čelu izvršni odbor s predsednikom.

Mestni ljudski odbor je bil sprva enojen. Na osnovi zakona o občinskih odborih z dne 30. junija 1952 so ga pa razdelili v mestni zbor in v zbor proizvajalcev. Na čelu sta bila predsednik in podpredsednik MLO. Važno vlogo so dobili sveti, ki jim je bila poverjena skrb za posamezne panoge mestne uprave.

Ko se je leta 1954 okraj Celje — mesto spremenil v občino Celje, se je njen predstaviški organ spremenil v Občinski ljudski odbor (Ob LO).

Na osnovi ustave z dne 9. aprila 1963 se je občinski ljudski odbor spremenil v občinsko skupščino, ki je imela občinski zbor in zbor delovnih skupnosti. Letošnja sprememba je zbor delovnih skupnosti diferencirala.

Prvi izvoljeni predsednik mestnega narodnoosvobodilnega (ljudskega) odbora je bil Vlado Močnik, sledili so mu: Andrej Svetek (julija 1946), Stane Kokalj (maja 1948) in Riko Jerman (septembra 1950). Ko je Riko Jerman leta 1954 postal predsednik po združitvi nastalega okraja Celje, je vodstvo celjske občine prevzel dotedanji podpredsednik Fedor Građišnik. Po nastanku velike občine (komune) so izvolili za predsednika Andreja Svetka. Po priključitvi Vojnika je prevzel vodstvo Franc Rupret. Dne 3. maja 1962 mu je sledil Jožef Jošt. Po volitvah v letu 1963 je pa na čelu občine Marjan Učakar.

Kakor vemo, pomeni leto 1950 važno prelomnico. Dotlej je imelo mesto predstavnitvo vodilno vlogo v gospodarstvu in kulturi (t. j. v vsem) in je v ta namen moralo imeti v svojem izvršilnem aparatu potrebne organe: poverjenstva, načrtno komisijo in direkcije. Potlej mu je pa pripadala samo usmerjevalna in nadzorovalna oblast, ki je pa naravno, imela pravi-

co, da neposredno poseže v vodstvo podjetij in ustanov, če se je za to pokazala nujna potreba. Tu podajamo samo osnovne črte razvoja tega udejstvovanja. Prve ukrepe je gotovo vodila nujna potreba; ljudje so morali imeti kruh.

Kruh so dajali kmetje. Za narodnoosvobodilno borbo so naši kmetje bili prav požrtvovalni in neustrašni, izpolnili so v polni meri svojo narodno in družbeno dolžnost, to jim najbolj zasluženi borci z veseljem priznajo. Dajati pa je bilo treba tudi po osvoboditvi čeprav je bilo v marsikateri kmečki hiši še malo zalog. Tu in tam je pripravilnost za pomoč popustila, ponekod so bili tudi prijemi napačni, premalo psihološki. Zaradi dela je bilo treba obnoviti in spraviti v pogon podjetja, velika in mala.

Po zadostitvi najmanjšim potrebam pa že tudi vmes, vse je začelo načrtno delo, ki je imelo za cilj socializacijo tako gospodarjenja kot družbe. V zvezi s tem je izdelava večletnih gospodarskih načrtov in ustanovitev načrtnih komisij. Terensko gospodarsko delo, so si po velikosti in pomembnosti podjetij razdelile zveza, republika, okraj in občina. Ko je leta 1950 prenehalo administrativno vodenje, je ta delitev postala nepotrebna. Cisto v ravni črti ni šlo. Popolno predvidevanje v družbenem življenju ni možno — preveč je iracionalnih (nepreračunljivih) činiteljev, približna pot se pa ob skrbnem tehtanju le zadene.

Najmanj ravna je bila pot v kmetijstvu. Najprej so postopali po načelu, da mora dobiti zemljo tisti, ki jo obdeluje. Težnja po socializaciji je to načelo modificirala. Da bi ustvarili večje in življenjsko močnejše kmetijske obrate, so začeli kmete siliti, da bi se združili v obdelovalnih zadrugah. To se je vršilo zlasti leta 1948. Ni šlo. Snovanje obdelovalnih zadrug so opustili. Socialistična misel pa niti pri zemlji ni smela pastiti. Naslonila se je na državna (družbena) posestva in na splošne zadruge. Tako posestva kot zadruge so imele svojo zemljo deloma na osnovi zaplembo po narodnih sovražnikih in deloma na presežkih agrarnega maksimuma. Sele po preteku nekaj let so jo pričele kupovati in dobivati z zamenjavo.

Kooperacija je bila sredstvo, s katerim so zadruge začele tesneje povezovati privatne kmetije s socialističnim gospodarstvom.

Celjsko družbeno kmetijsko posestvo je imelo svoj delež na Lavi. S težavo se je otresalo deficita. Drugo družbeno posestvo je bilo v Vojniku. Imelo je podružne okoliše v Jankovi, na Strmci in Dobrni. Leta 1960 se je priključilo celjskemu. Ob istem času so mu priključili tudi obrat celjske vrtnarske šole. Leta 1962 se je vsa ta posest združila z družbenim posestvom v Zalcu, tako je nastal kmetijski veleobrat »Agrokombinat«, ki je zavzel vso celjsko in žalsko občino. Priključil si je tudi celjske Mesnine z mesnico, podjetje Mleko, ki je imelo podružnico v Velenju, ter celjsko prodajalno semen Seme, ki jo je bila ustanovila Gospodarska poslovna zveza.

Na področju občine je bilo več zadrug. Storska zadruga je nastala iz storske in teharske. Zadruge so bile v Celju, Vojniku, Ljubčeni, Skofji vasi, Strmci in Dobrni. V začetku leta so se vse te zadruge

združile. Vse gospodarjenje z gozdovi, družbenimi in privatnimi, se je združilo v Gozdnem gospodarstvu. Z združenimi moči je bilo lažje uspešno delati.

V industriji je bilo združevanja nekoliko manj, saj so bila podjetja tako že velika.

Celje ima v resnici staro industrijo, vendar je svoj glavni razmah dobila šele v novi Jugoslaviji. Za to navajam samo dve številki: pred drugo vojno je celjska industrija imela zaposlenih okrog 3000 ljudi, ob koncu junija 1963 pa okrog 12.000. Pri tem je mehanizacija napredovala sorazmerno z dobo. Gotovo lahko tudi v bodočnosti pričakujemo živahen razvoj.

V razvoju obrti opažamo neko kolebanje. Težila je k podružljanju in je razvojne težave prav tako premagovala z združevanjem. Ker je družbena obrt zaostajala za celotnim razvojem in ni mogla zadoščati rastočim potrebam, so v zadnjih letih uvedli olajšave za delo in obstoj privatnih obrti.

Solstvo je izza leta 1945 zavzelo širok razmah. Vodilo je bila težnja socializma, da postane višja osnovna izobrazba obvezna za vsakogar in dostopna vsakomur, da si pa tudi srednje in višjo izobrazbo lahko pridobe vsi, ki si to žele in so sposobni za študij.

Osnovno šolstvo nas je preko sedemletke in nižjih gimnazij privledlo do osemletnih osnovnih šol (1958). V nemestnih krajih občine je sicer ostalo nekaj šol nepopolnih, toda osemletke so tako razvrščene, da lahko vstopajo vanje tudi učenci nepopolnih osnovnih šol, čim dovrše v njih zadnji razred. Občina je obnovila več šolskih poslopij in zgradila pet novih. Gimnaziji kot splošni izobraževalni šoli srednje stopnje je pridružila celo vrsto srednjih strokovnih šol. Učiteljske je v preteklem letu dobilo značaj pedagoške gimnazije.

Izpopolnile in pomnožile so se tudi nižje strokovne šole, ki dotudi nižje strokovne šole.

Cela vrsta tečajev nudi tudi starejšim možnost za izobraževanje in napredovanje; med njimi je center za višjo in visokošolsko izobrazbo.

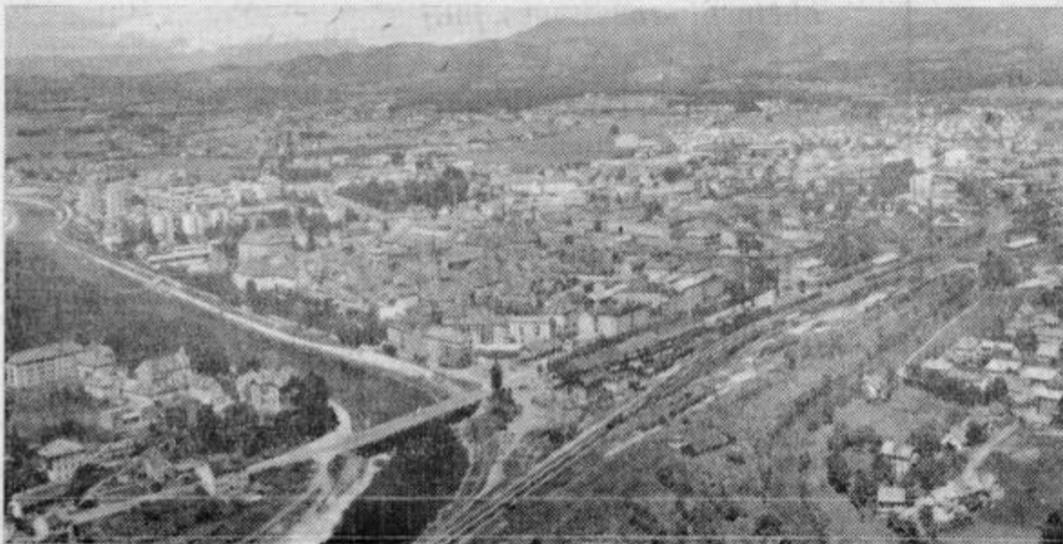
Nastala ali močno izpopolnila se je vrsta kulturnih zavodov in ustanov, ki v celoti presegajo mestni okvir: Ljudsko gledališče, muzej, študijska knjižnica, zavod za spomeniško varstvo, zgodovinski arhiv.

Celjska bolnica in zdravstveni dom sta se razvila v velika zdravstvena zavoda, ki služita prebivalstvu vse celjske pokrajine. Bolnica ima prostora za 1500 bolnikov. Upravno in strokovno je z njo združeno še nekoliko zdravstvenih zavodov, ki so v širšem področju celjske pokrajine. Združujoč zavod je tudi zdravstveni dom.

Občina tudi ni pozabila na socialno skrbstvo. Onemogle, ki so brez nege, je zместila v domu na Polzeli, drugim nudi denarno in materialno pomoč, briga se za otroke brez staršev in brez vzgoji teljev itd.

To je samo bežna slika zelo bogatega življenja zadnjih dvajsetih let. Celje je v tem razdobju gotovo močno napredovalo in upravičeno pričakujemo, da v svojem zaletu ne bo zaostalo.

J. O.

Oba posnetka Fotoatelj Pelikan Celje